

Esan: Bible for Mark

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

1

¹Ijesu da kian nabhi synagogue, enin oda miën okpea no obọ nọn sọle bhiea. ²Eni eso da gheọle sọ de regbedanlẹn ranmunde edi sabbath non nele rẹ bezele. ³Ijesu da taman onokpea no obo sọle bhiebhiea, "Kpano mudia bhe enen adese ọrebhe."⁴Ijoni vae, ha gb'ebho ruẹ bhẹde bh'egbo bi uhunmuje igberuẹ si ufidenọ si urẹ human ọsi emin ebe. ⁵Otọ ijuda rhebhe bi ebho rebhe ne ribhi ijerusalem no dokere bu ole re. Ona gberebhe ruẹ bh'ẹde ijordan, enan kozi emin ebe. ⁶Ijoni no ruẹn ukpon ahian iketekete so bi ugbakun ohian, aririso bi amen ẹlon ẹwe. ⁷Enin Ijesu, bi edibo nọn sole, da ha khien odighi bi ulogho ne rekhanlẹn bhi Galilee reqkhin Judea. ⁸Ijerusalem, Idumea bi otio Jordan renega Tyre bi Sidon. Eghe ne re họn emin nọn lu, ekutu ebholo da tuẹn negale. ⁹Oda taman eno odino nọn sole ne guano obhi okede khere nanlẹn ranmude usi ebholo, bonada mien ebha pienpien ọmu. ¹⁰Ranmude ọi regbedan ene bunbun, ọnọirekhin ne egbe bhadan ehia gua nọ ne robo suọle. ¹¹Eghe ni orion neimen akhi rẹ da ghole, ei dehianre so dagbare, tale, "Uwe họ ọmon okpea nọn su Osenobula."¹²Eghe nin on' Ẹlimin da sua 'le ha khin ẹkhe ẹgbo. ¹³O'da ha ri bh'ẹke ẹgbo ikpẹde egbọlọ eva nin ẹlimin ebe re ha rẹdọnmhẹn nan len. Ọle bi elamen ẹwe bh'enin, ehi ne khiale da do gale. ¹⁴Aki lu fo, ada mun Ijoni, Ijesu da na bh'I galili ha temon Osenobulua. ¹⁵Q dale eghele, egua Osenubulua sire. Bha fi ọkhọle wẹne, bha rẹ bh'emon Osenobulua. ¹⁶Ijesu ki khian bhi egbede Igalili, O da daghe Isaimoni bi Anduru n'o bhio Isaimoni mun oga fiọ bhẹkẹde ramunde ọgbehenlẹn olẹ khin. ¹⁷Ijesu da tana ele, vae bha rẹkhan mẹn ni rebha kin ọgbehenlen eria. ¹⁸Eje eje e'da z'ogan obọ rekhan len. ¹⁹Ijesu ki khian rodalo khere, O da gbo min Ijemisi ọmon si Izebẹdi bi Ijoni n'obhio ole, e'ri bh'okẹde ha hẹnhẹn ogan. ²⁰O da datie ele, e da z'abele obọ bh'eke ọn'okọ bi ibhokhanlẹn, e da rẹkhanlen. ²¹Eda na bhi Ikepanomu, bhẹde uzana Ijesu da bh'ẹke otuọ ha lue'le emlin. ²²Oda han ele ẹlolo emin nọn ha luẹ ele le, ramunde O' man ele emlin b'ọnọn mọn ahu eyi bi ene gb'enbe re man emlin. ²³Eghe ni oria n'okhole bha khia da re so bh'ẹke otuẹ, ²⁴yọle, B' iman mọn ni man ne ẹ lu, Ijesu si Inazareti? Uwe i vae nu do dumu manlẹn an? Mẹn len Q nu khln Uwe Ọnọn khiale omin Osenobulua? ²⁵Ijesu da vanhiẹn ọn'alimin nọn bha khia yo le, Gue unu, nu dagba re bhẹke o'n oria. ²⁶Q'nalimin nọn bha da khia da mun ole gbe bh'oto re so dagbare. ²⁷Ele rebhe da yunuan kha nọn egbele, bi ọnan khin? Iluemini ọsọgbon biahu Elimin ne bhakhia ka ọle ehọ. ²⁸Owewe s'Ole da rẹga ije rebhe bh'otọ Igalili. ²⁹E'ki nẹkẹ oue dagbare, e da na bh'uwa si Isaimoni bi Anduru, deba Ijemisi bi aijoni. ³⁰Bh'obọ inin okhuo Isaimoni da ha khomọ ọgua, ele da tama Ijesu. ³¹O da vae re ọn'okhuo ukpobọ, oda re ọle mundia ọn'ogua da zọbọ ọ da muke ha gele. ³²Qsemuan ki re e da muni ene khomọn kike bi ene ẹlimin ẹbe luanlẹn. ³³Enẹbho rebhe da sikoko bh'ode. ³⁴Q da himin rebhe ne khomọn agba emianamen kike bi eni alimin ebe mun gba O da fanerebhe ku, O bha ka ji en'elimin da talọre ramunde ele lẹn olẹn. ³⁵Q da riọre ọsewewẹ ọkẹ nẹde rẹ we, O da bhin akhokho do ne rọnmọn bh'enin. ³⁶Isaimoni bi ebho ne ribhi ejọye da ha guanole. ³⁷Ele ki mion ọlen, eda tama lẹn ọnọ de ọde guanole. ³⁸O'da wele bha jiman khin ijọbhebhe, bh'ebholo ne sike enan nin yi gbo temon Osenobulua man ele. Onin ze le mẹn da vae bhe nan. ³⁹Q notọ Igalili rebhe temon Osenobulua bi ifanẹbholo nelimin ebe mugba. ⁴⁰Qkhonmọn egbekẹn da bu'ole re. O da ha bhi ole, o da diguẹ ta man'len, O ha yẹ u de sabọ kpe men khia. ⁴¹Ejẹle bi itohan si Ijesu O da niẹn obọ rẹ su'ole, tama lẹn, O yẹ mẹn. Khiakhia. ⁴²Bhobọ bhobọ ọn'egben da z'ọnọria obọ, ọda khia. ⁴³Ijesu da maman gb'uhì nan len O da le nọn rẹ gbode. ⁴⁴Q da tama len, kha khian khẹ taman oria soso, dọ regbe man ohẹn Osenobulua nun zoko nan rẹ khọ egbe ni Imozisi yọle nan ha zẹ, ọsi ọsẹli jele. ⁴⁵Q d dokere ha tanọle khian bhi ijerebhe be jọre ha rọnọta nijerebhe, nan do rẹ miẹn Ijesu ye sabọ dagba re bh'ẹwe ẹbholo hoho, Q ki da de bh'ẹ khokho. Biriọ sẹyẹ ebho da ha na bhijerebhe ve buọle re.

2

¹Ikpẹde so ki gbe ra fo, ọle oda kie kiekie vae bhi Ikepano, eni eda họn ọribhu uwa. ²Agbon ne bunbun da kokore negale, agbon bha ye miotọ dia, ukhuede da lan. Eni Ijesu da tọ nọ ọta. ³Eni ikpia eso da buo ole re, ne mu okpia ẹkhunlu re. Etuenẹn mu ono ẹkhunlu re. ⁴Eghe ne ki rẹ kere ebha sabọ sẹbhẹ ejọye ramudi agbẹ bho ne ribhi eni, ede bani okhun uwa a ni Ijesu a ye a, eda re ewa mu ọne ẹkhulun na bhi ẹkẹ uwa. ⁵Eghe no ki re daghi urebho no sele, eni Ijesu da taman ele ono okpia "omo, ari emiebe nọ ọsẹ humai". ⁶Eni otu enelẹmbe eso ne a ribhe ni, da ri ọkhọle zilo. ⁷"Bezẹle ọno okpiana da diyian talo? Ọtawa le ọta! Osenobula kpa abo re emiebe huma malen. ⁸Egie gie, Ijesu da lẹn bhi oriọn nọ sole ebe a ri ọkhọ ele arią bhẹ wẹle. Eni ọda ta ma ele, "bibha ria bhọ okhole? ⁹One lẹkhẹ nẹ na ta ma ẹkhulun, a re miebe ẹ huma iẹn abi kpanọ ri ewa nọ sẹ akhian. ¹⁰Nibha rẹ lẹn ọmọ nọso okpia ọmọ ahu bhẹ ẹkẹ ona agbona bhi urẹ human emiebe eni oda tama ọnọ ẹkhulun, ¹¹ime tamaẹn kpano re ewa nọsẹ akhiuwa". ¹²Oda guakpanọ egieegie oda ri ọnewa isira ẹbhorebho oda kiẹn emi ọhanlọlo ji ọrebhe muo oriri ji osenobula, edetale abha se mie emi nọgiana khẹ. ¹³Eni oda dagbare gba bhi egbi ẹdi odighi, ọda aman agboonrebhe ne buọ ọle emi. ¹⁴Eghe nọki rẹ gbe ra, eni ọda daghi Ilevi no bhi Afeọs ejoda wena uwa ene unakpa ne mu igbo uhomọ, eni ọda tamalen "rẹ khan mẹ. Ole Ilevi da gene kpanọ rẹkhan lẹn. ¹⁵Ijesu ki le bale bhi isi Ilevi bi unakpa ene muni igbo uhomo ne bubun bi eluemiebe bi ene odibo nọ sọle da ye debale ale bale ramude agbon ne bubun rẹkhanlẹn. ¹⁶Eghe Enelẹmi bi Ifarisi ki re daghi Ijesu bi odibo nọsọle de ba unakpa ne muni igbo uhomo bi eluemiọbe le bale, eni eda a nọ, "bezẹle nọ da deba unakpa ne muni igbo uhomo bi eluemiebe le bale?" ¹⁷Eghe ni Ijesu ki rẹ họn ebi e ata, ole ada wani ele ota oda nọ ele ota "one gbe danlẹ guani idokita; ene gbe bha dan okpa guani idokita, mẹ vae ramudi enebhakia oyi ramude enekhiale" ¹⁸Ọnọ eghena ene otuọ ediọ nọsi Ijioni bi Ifarisi eda fia azimi. Eni agbon eso da vae dọ tale, bezẹle ene rẹkhan Ijoni bi Ifarisi ne dafiazimi ene rẹkhaẹn fi?" ¹⁹Ijesu da tamale, "erumuyen fiazimi ade

odo obhia riuwa? Amien odo okhuo ribhu uwa e da fiazimi.²⁰ Okp kin, eghe vade na reri odo nokhuo kpano egheni eki afiazimi.²¹ Oriaribho na sukpon gbom bai yan osomu ukpon. Oa diari odo osomu ukpon ki soa onu ukpon rebhe ki yayae.²² Oria ribhor no a seyon ogbon bhi ebha orieli, o lu riq one ebha ki gbea, ono eyon bi ebha ki ria. Se eyon ogbon bhi ebha osogbon.²³ Oni ukpede edi zeze, Ijesu da kha khian na bhi ugbo emiekono, eni odibone sole da konu emi.²⁴ Ena ene otu Ifarisi datamalen "ghe, bezele ne da luebemen edi uzana?"²⁵ Eni oda nele yele bha he ebi Idavidi lulu eghe no hame re agbole-ole bi ibhokhan ne rekhanlen.²⁶ Ebe re na bhu uwa Osenobula ye alebale nobha khe kele oda yere ni ene rekhanlen ehge ni Abiata re a yi ojo ohen.²⁷ Eni Ijesu da tale "alu edu eduzana no oria oyi oria aluni eduzana."²⁸ Omon no siokpia mo utafu bhi eduzana".

3

¹Alufu Ijesu da khian na bheke otue okia nobo okpa bdiebhiea da ha ri bhe nin.² Ebholo eso dah baba 'le so de himin onokpia bh'eduzana ne mien da ruhi munlen.³ Ijesu da on'okpia non kpano mudia bh'esese ebhole, "O da non ele so diale nan re lu emin esili bh'eduzana la na relu obe? la na re himin oria la na re gbugbele? Ele da huenan."⁴ O da reke ukhomen re ghele rebhe nega oda maman ba'le sugue izebhuu non sele o da onokpia, "Nien oba a" O nien onobu oda dia nonsen.⁵ Eni Farisi da dagbare ha guanode egie do ha ni Heroddian ko ikolo ebele da re gb'jesu.⁶ Egheni Ijesu bi edibo sole da ha khin egb'ede, ebho Igalili bi Ijudia⁸ bi Ijerusalem, Idumea re do se bh'Ijordani bi agaga Itaya b'Isidon. Eki do hon ogiemini non lu ebho ne maman bunbunlu da bu'ole re.⁹ O da taman edibo non sole ne guan'okede nikhere bhotu nanlen ramude ubunmi si enebholo ne he do ten egbe degbole.¹⁰ Ramunde ebholo ne bunbunlu n'ole se himi ene khonmon rebhe da ha ten egbe b'eje da r'obu su'ole.¹¹ Eghe 'elimin nebhakhia re daghede rebhe eki de sh'elo ruoto re so, uwe omom nos' Osenobulua¹² O da manman gbuhile nele ne he j'ada len olen.¹³ O da hen oke, O da tie en'ole guano, e da buole re.¹⁴ O da ze itun igbeva (O da he ele eni Aposto) ne kha n'ole dia no ha jele uhomon uje,¹⁵ ne ye re kha mon ahu nan re khu elimin ebe dagbare.¹⁶ E'nigbeva non zeze :Isaimoni O da ka' tie ole Ipita.¹⁷ IJames no omi Zebedee, bi Ijohn no obhio IJames, nonle atiole Boanerges, na role taa omom avan;¹⁸ Bi Iandrew, Iphilip, Batholomew, Imatthew, Ithomas, IJames omi Ialpheus, Ihaddaeu, Isimon ni Izealot.¹⁹ Bi Ijudas Iscariot, nonkien ele la khien olen.²⁰ Eni oda akhin uwa, enu ulolo da kie sikoko, bheke ebhaye sabo re le ebale.²¹ Eghe ni iduwa non sole khi re henan, eda do do dure, eda tale, "Ewanlen bha ye gba nan"²² Eni eni scribes ne ni Ijerusalem da tale, "Oi mon orion Ibeelzebul" "Enan ahu nei men."²³ Ijesu da tiele oda kpa itan man ele man ele, "Bi Ojuu re khu ojuu fia ye?"²⁴ Eguele non waa egbolea, oi sabo re mudia.²⁵ Uwa ha tobale wala, onu uwa ni saba re mudia.²⁶ Ojuu ha ne egbole gbege non wala, oi saba re mudia okhi si okpenlen non sole.²⁷ Oria ribho non sabo nabhi uwa si okpea non kakale non sabo do emin re sade ohen hen lobha riri gba, re bhi oto non sabo nale bhi uwa.²⁸ Osajie I tamae, emin ebe rebhe nin imin agbon de min orehuman, vdo rese ota ne bhagba na ta.²⁹ Okpa no oria no tota no bha bhe ke ji Elimini NO KHIALE oi mon orehuman, uhi emin ebe ededemede.³⁰ Ijesu tonan ramunde e' tale ghe, Ole mon elimin no bhakhia.³¹ Irii innen olen bi ibhiole ni ikpia eda vae mudia bhi elele. Eda jebuole, ele tiele.³² Usun ebhole da dotua negale, eda taman len, "Innen bi ibhoe nin ikpia eribhi olele, guano."³³ Odazole ele bho, "kekhi innen men bi ibhio men ni ikpia?"³⁴ Oda ghe ene ditua negele tale, "Ghee, ene dotua negamen nan, enan hi inne men bi ibhio men nin ikpia!"³⁵ Onon khire khi non lu rekhan ebo Osenubula tale, onoria nin ole khin obhio men ni ikpia, bi ibhio men ni ikhuo bi innen men."

4

¹Oki gbakie aman emin bhi egbede, ebholo nebulun da sikokore negale. Oda nabhi oko noa ribhi ede, oda dotua bhi ekepe. Eni nebulun daha ribhi oto bhi oni egbede.² Oda man ele emin nebulun bhi itan, bhi iman nosole oda tona man ele.³ "Kaeho! Oyugbo okpa daha khian done ikpe ko.⁴ Oki neka, iokpe eso da deno bhi onu ukhuo, enin ena afiamen da vae do sono ele le.⁵ Ikpe eso da deno bhoni oto udo, bheje eken bhada bun. Bheke obhabue njere, ramunde ota eken ba dimin.⁶ Okpakinu eghe no ovon kire zere, enemini nejere da tua, bi ramude ebha khamon inien eda kakaa.⁷ Ikpe eso da deno bhepe enilumun igben. Enilumun igben wanre eda sono ele, ebhaye sabo mikpe.⁸ Ikpe nekele da deno bhi oto nomen eda tere, wanre, mamanbun amikpe ogban, egbolea resi egbolisen."⁹ Egheni oda tale, "Onomoeho nare hon, oahon."¹⁰ Eghe nokireke Ijesu okpa, enulogho nemaman sikeole bi enitui igbeva da nolen abaro enitan ta.¹¹ Oda tama ele, "Reji ibha are olo ekhoho eguele Osenobula nan. Okpakinu reji eneribholele eminrebhe itan ekhin.¹² Bona oda mien elea ghe, ehe elea ghe, eida daghe, bona mien eghe nea rehon, ehe elea hon, okpakinu eida lenbaroleta, oki yiri eki fiqdenegbe Osenobula kire human ele."¹³ Oda taman ele, "ibha bha len ebaro oni itan nan ta? Bibha akirelen ebaro enitan rebhe taye."¹⁴ Onoreke da ko oni emonlen.¹⁵ Enan enedeni bhi ejaa ne enemom ko. Eghe nele rehon, Elimini ebe da vae jeje re onemonlen si ele bhi egbe re.¹⁶ Enan ikpe nan ko bhi oni oto udo; nokien, eghe nere hon emonlen Osenubula eda miolen bhi egbe ejeje bhi ohubhuu.¹⁷ Okpakinu ebha ha mon ilin bhi oto, okpakinu eda zi akhuakhua bhi eghe so. Obhasebue ekpoko lo igbegbe da vae ramude oni emonlen, ejeje oda dere.¹⁸ Eso da yea ena ko bhi ewe igben. Enan ene hon oni emonlen.¹⁹ Okpakino ihuemon agbon bi ihiele si ate bi oyemen si emin nekele vae eda tue oni emonlena, obha ye mon.²⁰ Ena ne ko bhi oni oto nomen ele enebholo nehon oni emonlen, mie elo bhegbe eda min ikpe, ogban, egbe, resi egbolisen.²¹ Ijesu da taman ele, "Aimu orukpa nabhi eke uwa namu bhi elo akhuale la elo ukhukhuo? aha muna nabhi uwa aki muu bhi uki oran ukp.²² Emin ribho nare rebho nare reko naida len, abha mie emin ekhokho naida dagbare.²³ Aha mie onomon ehon nare hon jolehon!"²⁴ Oda taman ele, "Muokhole bhi ebu honlen, bejureman no oria, irio ayere man nie, aki man bale.²⁵ Ramude ona oria nomonlen aki renebulun ba elele, okpakinu onimonlen onoria monlen aki mionlele."²⁶ Oda

ye tale, "oni eguale Osenobula ire khokho okpia okpa nọ nkpẹ sole kọ bhi otọ. ²⁷Ọwẹle ọsasun ọda riore edewelee, enikpe da jere wanre, ọrẹ kien ọlẹ bho lẹn ebore sunu ye. ²⁸Oni oto da tobọlo bikpe; ohenhen ọda ljebe, ọda yanomọn, ọda wo. ²⁹Eghe oni ikpẹ ki rẹwo, ejeje oda ji akọlọ ramude eghe nare kọnọ sẹle" ³⁰Oda gbokie tale, "bea kirẹ khokho eguale Osenubula, la itan bea alano nare jẹle? ³¹Inea odiabi ikpi imositadi, nokien eghe nare rekọ ọle kherene bhi ikpẹ neri bhi ukotọ. ³²Orẹdiario, eghe nare kole oda ugbo, oda ji ikpabọ nekpọnole, bona ada miẹn efianmen nebho okhun aki aduin ekili nọsele bhi ono ofulu. ³³Ebhekẹ itan nebubun nediania, oda nele talọ, bejea sabọ lẹn sẹ. ³⁴Oinele talo soi yeke itan. Eghe nekire keole okpa, oda remin rebhe mui enodibo nesole elokore. ³⁵Onukpede nin oki si Osenubula, oda taman ele, "Bha jima ha khin obonokẹle. ³⁶"Enin edakpanọ sibhi ewẹ eni agbọn re, eda re Ijesu baegbe, bi ejokin bhi ekẹkọ, oko nekele dayẹ rekhan ele. ³⁷Eghenin ojeahoho daha fi, amen da nabhi ekẹkọ dọsẹ amẹn rẹda vuon onokọ. ³⁸Okpakinọ Ijesu tobọle daha ribhi ekẹle, ọda ha wẹ bhi uki ukohonmọn. Eda riọle bhi owe, tale, "Oman ebhinlin obha rẹtẹ یمان khain ayuu? ³⁹Ọda kpanọ devanhiẹn oni ehoho ọda taman oni okpede," Ofure! kuegbẹ." Eghenin oni ahole da doboi, okpi ahiele da vae. ⁴⁰Enin ọda taman ele, "Bezẹlẹ ofenmubha? Ibha sẹyẹ mọn irẹkẹlẹ?" ⁴¹Ofenmu da kaka abọ anele eda negbe talọ, "Oria bea ọna khin ramude ọni ehoho bi onedẹ da kale eho?

5

¹E da vae bhi obi okpedẹ nọ ze va ebho nà khiole Igarẹsin. ²Eghe ni Jesu ki re a si bhi okọ re eni okpia kpa nọ dagbare bhi egbi itolimi bi nọ ye mọn elimin nọ bhakhia rẹ ejeje buọ le re. ³Aimion no sabo ri ighan gbale mumonle. ⁴Otọ ki rẹ na da gbale ọ uri bi ighanma. Oki fanon eni ighan bi uri khua. Abha mi onahuele sabọlẹ. ⁵Ason bi odanmen rebhe ọle ọrẹ vie bhi ugbudin bi ohkun oke, okia fu ukpuru oki ye ri ido jaje egbolea. ⁶Oki da ghi Ijesu bhe je rịle, eni ọda tunẹ buọle re, dehianre bho odalo ole. ⁷Oda mama vie da gbare " bi mẹ bi ẹ ko lu Ijesu no bhio Osenobula no kokhun nẹ? Me ri Osenobula tobọle gui riẹ, ẹ ro ya obe mẹ. ⁸Oramude Jesu ta manlen "uwe nẹ elimin obe, dagbare bhe ekẹ ono kpia na." ⁹Ọda nọlẹn, "be elin ẹ?" Oda wani onota "elinme e Iligion, ramude mai bumi". ¹⁰Eni ọda mama gui nalẹn nọ ẹ khue le si bhi onqbholo re. ¹¹Bhe eghena esi nebubun da kon bhi obhioke khere bheni, ¹²eni ena elinin oju da a gui ni Ijesu "je man ni man nabhe eke ene esi eni. ¹³Ọda gene ka nele; eni ene elimi oju da dagbare nabhi ekẹ ene esi, erebhe da runẹ jogba bhi eke okpedẹ, esi ne fuan ukpedẹ ni da yi uli eva. ¹⁴Ene a ri ene esi akọn da tunẹ nẹ gbe dọ tama onagbebholo bi ene ri bhi igue ebe sunu, eni ebho da bivae do fẹghe ebe sunu. ¹⁵Eni ede da bui Ijesu re dọki ono okpia ni elimin obe mu gba, nẹ elimin obe ne bubun rẹ mu gba ru kpon yo, uhomọn gba nalẹn, ọdi bhoto a; eni ofen da a mue le. ¹⁶Ene daghe ebe sunu ji onọ okpia nẹ elinmebe rẹ mugba da tale manle ele osesi ebe sunu, bi ebe sunu si enesi. ¹⁷Eni eda muhen abhi Ijesu nọ kpanọ si ebholo ne le. ¹⁸Eghe nọ kị rẹ anabhi oko edẹ, ọle ono okpia nẹ elinmi ebe mugba re a bhi Ijesu nọ ole rẹ khan lẹn. ¹⁹Okpa ki nọ, Ijesu bha ka nọ rẹ khan lẹn, Ijesu da taman lẹn, "jiọ bhu uwa nọ sẹ bi ibhokhan ẹ, uwa tama ele ebe osẹ lu niẹ, ebe osẹ rẹ mu itohan ghe eyẹ. ²⁰Eni oda kpano muhen bhi Idikapolisi ateamanlẹ ele emi nọkpọnole ni Ijesu luna lẹn nọ ki oyunua. ²¹Eghe ni Ijesu ki gbo rẹ ro okọ edẹ gbera gba bhi obọ nọzeva, agbon ne bubun rẹ vae bu ole re, beji osẹ a ri bhe egbi okpedẹ. ²²Eni Ijarus otunkpa bhe ewe ene edion bhi uwa oga, re vae, oki da ghi Ijesu ole rẹ oda de nowẹ bhi elẹgon lẹn. ²³Oda mama gui na len, yio le "omokhuo ni khere nọ sẹ mẹ khian dọ yu. Mẹ gui riẹ, wowo vae dọ ro bọ suole negbe danlẹn. ²⁴Eni ole bi usiagbo agbon ne negale re akhian. ²⁵Ena okhuo ni ona bhulu bhi ikpe igbeva ye a ri bhe ni. ²⁶Ono khuo na da kaka bo loya bho bi Idokita, ebo mon rebhe oda fo, negbe rẹ danlẹ onie emiame da mama tua. ²⁷Eghe nọ ki rẹ hon emon iwena nọ si Ijesu, eni oda ni ikeke vae bhe eke eni ewẹ ebholo robọ suoli ukpon. ²⁸Ono okhuo da tale "ime rọbọ suolu ukpon, egbe ki dan mẹ". ²⁹Eghe nọ ki rẹ robọ suole ọni ona da fo, ọda lẹn bhegbe nọ sọle egbe danlẹn bho ọni obabhegbe. ³⁰Ijesu da lẹn ejeje ahu siọ bhe gbe re. Eni Ijesu da fi egbe denegbe ghi enebholo nọ "obhọ robọ so mu ukpon?" ³¹Edibo ne sole da tammalen " ghi agbe bholo ne bi rekhan nu da nọ 'obhọ robọ some? ³²Okpa ki nọ Ijesu da ghi agbon rebhe nọ lẹn onọ robọ suole" ³³Ono khuo ki daghe mi re bhe no sunu jole, ofen da amuo ọda guọ. Eni ọda degbe bhotọ odali Ijesu te muata man len. ³⁴Eni oki da tamalẹn, "Obhime, urebho n sẹ mue gbe danlẹn. Ofure rekhan, agbi odabhegbe si ẹ bhe egbe re" ³⁵Ejiọda talọ, agbọn eso da vae usun ene kalo bhe edion uwa oga yole "oni omokhuo yulu eyẹ kpokpo oman emi" ³⁶Eghe ni Ijesu ki rẹ hon ebe ata bho nu uhomuje ne tale, ọda taman odion bhi uwa oga, "ejio ofen muẹn rhe obhọ". ³⁷Qhba jiọ ọria obhebehe rẹ khanlẹn sokpin Ipita okpa, Ijamisi, bi Ijoni no obhoi Ijamisi. ³⁸Ede da vae uwa osọnọ kalo bhu uwa oga kere agbon ne bubun yanagban; eda vie lue akhiegbe mama. ³⁹Eghe nọki rẹ nabho ọnuwa, eni ọda tama ele "bi bha da vie"? Onọ omọn bha yu owẹ oye. ⁴⁰Eni eda a jie ọle. Okpa ki non, oda fie ele bho olele, ọda ri aba bi nenẹ onọ omọn bi ene re khanlẹn jiọ bhi ekẹ uwa eji ono mọn ye. ⁴¹Ọda ri onọ mon obọ, ọda tamalẹn "italita kuun" nọ kin usen okhuo, mẹn tamaen kpanọ si bhotọ re. ⁴²Ejeje onọ mọn da kpano si bho tọre akhian (ikpe igbeva onọ mọn). Ọda kien emi oyunuan bi ọhanlolo gie rebhe. ⁴³Ijesu da mama tama ele neji ọria obhebehe hon ọne mi na. Oda ta ma ele ne reba ni ono mon le.

6

¹Ọle da dagbare sibhe-eni re dio ebho no sole, ene -idibo ne sole da rekhanlẹn. ²Eghe ni isabbath rẹre, ọ da a mae emilin, bhi Isynagogue. Ewbo ne bunbun ne hen emonlen oda han lan ilo eda tale joda mi onẹ-emonlen na, owanlan be bho khonna na renalen, be bho emilen ohan ilo no robọ lu. ³Ọna yi Icapita no obhi Imary, bi obhio' Ijeimisi, Ijiose bi Ijudas bi Isimon Ọ yi ibhiole ni ikhuo ele ne mean bhe nan. Ekẹ da khọ ele. ⁴Eni Jesu da ta ma efe, ohen oimo iwuhua okhun bhi ebho ole, ewẹ ibhiole bi ejada biọle. ⁵Ọ bha ye sabo lue emi ohanlo, gbera ikpeta ne khomọ ni Jesu muobọ yan nọ mu lalẹn egbedan. ⁶Ibharevbọ no se lan da han li lo. Ọda na ga eni idunmu kha ma lan emi. ⁷Ọda tie idibo egbeva, oda gie ele eve va,

rahu nele nọ gbera uhu ose elimi ebe.⁸ Bi oda tama ele ne kha ri emi soso mo bho khia, gbera ukporan- e ẹ mu ebale lai igho bhe ẹkpa - ⁹Okpa ki nọ ne hei ibata bhe erhawen bi ne ha ẹ ikpon eva.¹⁰ da ta maen laen we, ẹgherebhe ni bha rhe na bhu uwa so so, bha de bhe nian re se ghe ni bha rekpano.¹¹ Ebho ne bha mien bha bi ene bha rehọ bha bhu unu, bha kha si bhe ni re, bha bomo owẹ nọayi ọsẹi ji laen.¹² Ina rhe eda wewo ole shia na gon rhe fi okho de nọ.¹³ Eda khue emiebe kua, rhe ebhi so ene bunbun ne khomo eda mu laen egbe dan.¹⁴ Iherodi no gie ki hon na, ghe elin Jesu ki kion ona wo len. Ebho eso da atale we, Ijoni nọ ramẹ bho, ọriọ kpano bhidin re, ọ le ze le nọ da mọ ahu oyu unua.¹⁵ Ebho eso da we, Elijah ole okhin. Eso ye gbo dawẹ ohen nọ, nọ yẹ dia bi ohen ne kha rhi agon nẹ dele.¹⁶ Sokpan ẹghe ni Herodi ki rhe hon na oda we, Ijoni nọle hia ole uhumua ole riọ kpano.¹⁷ Iherodi ka gie ebho rọ mui Ijoni oda gba lei oda mu bheke ugbonighan rhamude Iherodias (no okhuo omiolen na tieole Iphilipi), rhamude ole ni herodi rhiole bho okhuo nọ sọ le.¹⁸ Ijoni ka ta man len ni Iherodi we, obha gba nu we rhe rhio okhuo obhio'e.¹⁹ Iherodias da muo ona moen bhe ẹke khomẹ oda ho nọ gbi Ijoni'an, obha ki sa bọre luole.²⁰ Iherodi owo kha muo fen Ijoni; rhamude olen we oria no khia bi onọ si ke osenobulua nọ, ole oda miolen ugbonighan. ẹghe ẹghe nọ rhe he ebota, ọifuole bhe khiọ re so kpan eghonghon orhe hon.²¹ One ghe nọ wo gba ni Iherodi da re eghe nọ da a lu ayere ukpede na biole, oda re ebale ni ene nai wena bi okaku nọ sọ le bi ene yediọn ne rhe bho khia ne rhi bhi Igalili.²² Omọ nọ si Iherodias nọ omamen da do kere oda gbi ikhelen ni ilalen, oda ye Iherodibie enole tiele bhe khi. Iherodi da wole nọ nọ emisoso nọ guanọ, ọle kha rie na len.²³ Iherodi da vin ihen wọ ole we emilin nọ re nọ, ole kha rie nalen okhare si uwamin bhe egian eva osi ebho kpataki no so le.²⁴ Ono bhokhan Omamen da lo nọ inolen, "Ebọ ọle la nọ bhobọ Onojie?" Inọ da wole" uhumh Ijoni nọ ra amen nẹ bho"²⁵ Onọ omamen ẹgie ẹgie buọ Onojie, oda nolen we "Ole guanọ bhe ena nia na mu na len, uhunmun o si Ijoni bhi eke etaso oran.²⁶ Onẹ emilin da wọ bai Iherodi bhe egbe, obha sa bọ ye we heye rhamundi ihen nọ le ven bi ukankan evbo nọ le tie vae bhi ilebæ.²⁷ Oda ta man "ukpokpa bhi eneyokulō nọ na len dia, bha ahu nọ se mẹ akhia mu uhunmun ol Ijoni re. Onọ yokulō da bui Ijoni bhu ugbonighan oad hian lu uhunmun ã.²⁸ Oda mu ọnu uhunmun bhi Otete re jo onomamen, Onomamen da mu gi inolen.²⁹ ẹghe ni edibo osi Ijoni ki re hon na, eda vae do mu ikunegbe ton bhi idi".³⁰ Enose gie (Apositosi) da koko bui Ijesu re eda ta malen emi rebhe ni lanlen lu bi oni lan malen.³¹ Ole Ijesu da we "bha vae na yọ bhi ugbebubu na do hẹan bhi ghe so". Rhmuda ebho bunbun wọ kha vae eso da ye khakhian, idibo bi Ijesu bha mien eghe rhe le ebale.³² Eda na bho Oko gha khin ugbebubu (Desert).³³ Ebho ki da ghe lan ekpano enebunbun ne len lanlen, Ebho da na bhi idumu eki ke rune ka lanlen se bhi ejekhia.³⁴ Eki se bhi egbe okpede, Ijesu da daghe ebho ne bunbun oda mọ okhoi ejeje ghe lanlen rhumuda edia bo ohua ne moi onọ re nẹ nae kon. Odaki muhen kha ma lan emi ne bunbun.³⁵ Oki mien eghe oki khian-emuan re, idibo da bui Ijesu re eda wole.³⁶ Ugbebubu khena eghe oki kakabo khian. Gie ene bhona ghakhian, be na da nā bhe ebho bi ijuwa de bā le?"³⁷ Ijesu da mien ilanlen ota we "bha rhie emilin ni ilanlen le". Eda ta manlen we, maen rhi Ikpigho egboigbe de ebai na a le.³⁸ Ijesu da tama ele, "eke sui Ibuledi bha mon? Bha lo fẹ ghe". Eki guanọ fẹ ghe, e da yole "iburedi isen bi ehẹn eva" Oda rha ahu tama eneria ne dotua bhi ibolo ikikebhu uki ilumu. Eda dotua bhi ibolo egboise bi igbe yuan egboi eva. Oda nee eni Ibuledi isen bi eni ikpehen eva, khuaelo gho okhun elimi oda neromọ ghalea ni edibo ne re nebholo. Oda yegha ikpi hen ni naen re bhe.³⁹ Oda rha ahu tama eneria ne dotua bhi ibolo ikikebhu uki ilumu.⁴⁰ Eda dotua bhi ibolo egboise bi igbe yuan egboi eva.⁴¹ Oda nee eni Ibuledi isen bi eni ikpehen eva, khuaelo gho okhun elimi oda neromọ ghalea ni edibo ne re nebholo. Oda yegha ikpi hen ni naen re bhe.⁴² Elerhebhe da le le eda khon.⁴³ One lekere da voi okhualẹ igbeva bi bi ehelen ne kere.⁴⁴ Ene bho ne li iburedi da yi uli isen.⁴⁵ ẹgie ẹgie oda ye enedibo nabhoko khian mọ ario obọ si Ibethsaida, Ole kha gie nebholo akhuwa.⁴⁶ ẹghe ne ki rhe kpano fo, oda hẹn uko oke rọ ne romọ.⁴⁷ Emuan ki rhe, Oko ne idibo nai da rhibhi edese okpede so kpan Ijesu okpa da rhibhi oko oto.⁴⁸ Ijesu da daghe idibo nọ sọ le egbe oki wọ laen bhi igwokọ, rhamude ehoho omukọ fiyo fire. Omẹ egogo enen osasun ole da kha shian uko mẹn bu ilan rhe, ole rhe khaho nọ gbe ra ilanlen a.⁴⁹ Ile ki da ghọle okhian khu uko okpamen, eda lo we elimi nọ eda esodagbare.⁵⁰ Rhamude edaghọle ofen do muẹle. Eje eje oda nele talo oda we laen "bha mudu zeze! ime nọ bha kha jo fen mu bha?"⁵¹ Oda na bho kọ bule rhe, ehoho bha ye fi. Ona da wọ ele egbe.⁵² Obha seye mu lan elo kuere ebi ni eburedi khin, okpakinọ okhoele da seye gbin.⁵³ Eghe ne kire dagbara okpede, eda vae uko otobhi Igennesaret eda mu okp din.⁵⁴ Eki si bho oko re, enebholo da len eje je,⁵⁵ eda tuabe na bhe bholo muni enekhomo re bhu uke ewa rhe bhi eje len oye.⁵⁶ Eghe ẹghe nọ re idumu, lae ebho lae igi uwa, ele ki mue ene gbe bha dan rhe bhe ughe eki. Ele ki bhiolo nọ gi laen robọ su ukpeho ukpon nọ mu yọ, ekele ne robọ sule damie imuegbedan.

7

¹Eni Ifarisii bi eso egbebe ne rhi Ijerusalemu vale eda kokone ga le.²le da ghe idibo ne sole ebha kpobọ ekwuea alebale.

³(Eni Ifarisii bi eni Ijew ele gbo le bae se bha kpoo, rhumude ele riobu uhi ose ne wanlen na ke bhotore. ẹghe ni eni Ifarisiirhe na bhi ughe Eki vae, ele ilebale aki mien ebha kha fo, ele ewo mue uhi nọ bunbun mọ bhe emilin ni elan mielen na kere bhotọ, Enemi na da yi aki kpu ukpu, uwawa, emi elomon na rhe luemi bi emilin nedia se lebale)⁵Eni Ifarisii bi eso ene gebe da noi Ijesu, "bezele ni idibo ne sọle dai rhe khan uhin nọ notore nosi ewanlen, eki a lebale bho na bha kpe?"⁶Oda waniele yiọ hen "Azaya ka sakhasẹ yiole nosen we ikpunu bha rega. Be na gbon len we, ikpunu bha re gen elinme, ekhoi no se kha bho kha re bhe gbe mẹn. Ihoho Oga nọ se bha ne bha re gi me, bha ma u uhi na rha a rha gbon khia ebagbon wo ta.⁸Bhaa mu onosetale bhe egia okpa bha da mu onọ notore osa gbon" bhi iroboi.⁹Oda ye ta man len we bha mu uyi ose osenobulua fia ni uyi nọ notore.¹⁰Imosesi tale we 'mud ekpen na abae bi inee, onọ temọ aba bi inen ọle kha ọke nọ ye yuu.¹¹Okpa kinọ bha yiọle, omọn a tama abale bi inolen, "e bi a re re ni bha irole lu ese no osenobulua" (ole khi Corban).¹²Ibha jiọle da lue min na abale bi inolen.¹³Bha re elo gbe ebhon Osenobulua a robọ ebe ene re bhan khian

tale. Bi ebhin esoeso.¹⁴Q da tie usien agbon tama ele bha ka bhien ehọ bha len ọ na.¹⁵O yie e bọ oria le rọle kion ọnọbhakhia ọkpọnọn ọnon nẹ ẹkẹ ọkhọle nọ sọle dagbare.¹⁶Onon bhon eho ọ a rẹhon.¹⁷Egbe ni Ijesu kirẹ si bhe eni re a khien ẹkọwa, edibo ne sọle da nonlen oni Ita na bọrẹleta.¹⁸Ijesu da yiọle ibha a yẹ len ọ na, uwẹ bha len ebọria le rọrọ kien Olukhọ.¹⁹Rabhude ọ jiọbhọkhọ ọkpanọ ọki jọbhẹkẹ aki nolenfia, Ijesuvda rọ ọnayo eba yi ebhin ebe bhelo oso osenobulua.²⁰Jesu da yiọle ebhilin nọ nọkhọle vale ọle rọ oria lue ebhiebe,²¹Okhọle are ria nọ bhen bi Igboghe ọyi bi igbughe.²²Awa elobhọ-ọbe, eku irelo bhemin nọyẹ sọria eloebe, ọtanobhen, iyia bhegbe u'kin.²³Ena rebhegbe nebhen ọkhọ ọnava, ena rọ oria kion ọluebhin ebe.²⁴Q da kpanọ bhen akhi osi altai (Tyre) re bi Isaidon. Q da nakhu wwa, ọ le bha he nẹ bho len ọle rhibheni, Ọkpakinon Ọlekha sabọ rekoh.²⁵Oneghe okhuo nọ ọmọnsọle a bhon ahu ebe bhegbe, da hen bhonlen ọ da dedigwe nalen. gbere.²⁶Q no okhuo da a yi Igiriki (Greek),Isarafonisian adabiọle, Q da khin Ijesu no khuọ Q nahu nomhin siomon nọsole bhegbe re.²⁷Ijesu da yọle, omon aka rebana, Q bha dia naremien eba nọ sọmon aki muna awa.²⁸Ono Okhuo da yọle ẹkhanano, ọkpakinọ awa yẹ le ene denọkhua sọ ọmọn le ebale.²⁹Ijesu da tamalen rabhude ebuwẹtale akhiuwa ọna ahu nọbhen sio omon nosẹ bhegbe.³⁰Ono Okhuo da a khuwa ọki su uwa ọda kere egbe dan ọnọ ọmọn.³¹Q da gbo sibhi Ityre re giọ bhin Isaidon ọse gbẹdẹ nọ rhi bhi Igalili ne si kẹi Idicapolis.³²E da mui odin re noi talọ nọi hehọ eda gui nalen nọ rhobọ suọle uhumu.³³Ijesu da riọle sibhi ejẹbho yere, ọda re obọ le bhehọ, ọda re esen suọle olabhen.³⁴Oki khua elo ghoghun , gbetian, ọ da yọle "Ephphatha", na rẹ talen wẹ "ta an!"³⁵Ejeje ehọ da ta an, ọnebhin nọ mu olabhin mọn da fan, Q da talọ nọsen.³⁶Jesu da yele nẹ tama oria soso, ọkpa ki nọ nọ le gbọ ọnuhi na iriọ eda a tama ẹbhorebhe.³⁷Qda kakabọ han ele ilo, e da tale "Q lue ebhin re bhe nọsen, ọyehọ e hemọi bi odin talọ.

8

¹Eghe agọn ba, ada gbo kie mi okpebho, bhi sọ le, ọda taman ele.²Imen mon itanan rẹ ji ọni okpebho nan ramide, eda sẹyẹ nẹ men dia bhi eni ikpede ea bi ebha li ebale.³Imen h je le ha khi uwa non sele, ebha da li ebale, irio, arọmien eki dere bhi uwedẹ ran mu de, eso bhi ewe ele no di urele vae.⁴Odibo ne sọlẹ da wanonlen, ji iman ha da min ekala non bunbun bhi agba ẹbholo non dia yau, non ha sabọ khon eni ebho nan?"⁵da non ele,eki ekala bha mọnlen? Eda tale, "Ihilon" "Oda taman eniokpebholo ne do tọa bhi otọ ọda hẹ eni ekala ihinlon, ri ekhuenmen, khuenon ọni ekala a. da bi ọli ni odini eni okpebholo."⁶Eda sẹyẹ ha mon ikpi ehenlen non khere eso, ọki ri ekhuenmen bho fo, ọda taman odibo ne sọle ne sẹyẹ ghale.⁸Eda le, bi eda khon, eda bi enekere non guọ guọ, okhualẹ non, bhaile ihinlon.⁹Ebhobhi eni ha yi bọsi uli-enen. Okuese, oda ji ele da ha rie.¹⁰Egheni egheni, ọda de ba pdibo ne sọlẹ na bhi okọ, eda ha khin otọ idalmanuta.¹¹Okuọ se eni Ipharisi,nole ha gbugan ele da guani aman nọn ni eguaosẹ vae,nele re donmon ọlẹ.¹²Oda maman len bhi orion non sọlẹ, oda tale, bezele nan da mien agbon irenan,emi ọhanilolo eguaon? ẹmuata imen taman uwe ọhanilolo ri bho nan ha rẹni agbon-ire nan.¹³Egheni, ọda zelee obọ, na bhi okọ kike, gkin obọ non kele.¹⁴Imiyan eni odibo ki da yelee rẹ ni ekala monlen. Bha ha monlen gbera uru ekala ọkpa non ha nele bhi okọ.¹⁵Oda jele, tale, bha ha ghe, muegbe re ji ugbeloghe si emi ebala non si Ipharisi bi ọsi iherod.¹⁶Eni odibo da negbe zi ilolo, iranmude ekale iri man bhọ be zẹ.¹⁷Ijesu kika loin ọnan,oda taman ele, bezele ni ibha da ria eria ranmude de ekala ribhọ? Obha sẹ viohi su ibha? uwe bha len Iriọ ọkhọlẹ non sẹ bẹ gbi?¹⁸Uwẹ non ẹlolo, uwe hi daghe uwe mon ẹhọ, uwe hi hemonlen? uwe bha ye yelere? ¹⁹ Eghele ni imin ki rẹ khuen ni ọni uru ọleisen rẹ ji eni uli-esen, eki okhualẹ si ekala ne khuen nen kua uwe rọlẹ si bhi otọ re? eda taman len, "Igheva"²⁰Eghele ni imen ki re khuen ni ọni uru ọlẹ ihinlon rẹ ji eni uli-enen, eki okhualẹ si ekala ne khuen nen kua uwẹ rọlẹ si bhi otọ re? eda taman len, "Ihimlon" ²¹Qda tale, "uwẹ bha sẹyẹ len?"²²Eda vae bhiIbethsaida. Ebho ne ri bhi eni da mu okpia nọn ruelolo ji ọlẹ, eda bhi Ijesu non ri obọ su ọlẹ.²³Ijesu da mu oni okpia nọn ru ẹlolo mon bhi obọ si bhi ọni igule re. Eghele nọn ki rẹ tu ẹselen ọlẹ bhi elolo bi eghele non ọlẹ ki re ri obọ yanlen, ọlẹ dan nọn ọlẹ, "uwe be da ghe emi soso?"²⁴Oda ghe okhulun, ọda tale, imen da ghe ikpia ne dia bi eran ne khian.²⁵Egheni, Oda kie ri obọ yanlen uki ẹlolo, ọni okpia da tuji ẹlolo non ọsole a, udaghe non sọlẹ da kiere, bi ọda daghe emin rebhe khiakhia non sen.²⁶Ijesu da ji ọlẹ akhin uwa non sọlẹ bi ọda tamanlen, "E na bhi ọni ahba ẹbholo ni."²⁷Ijesu da dokere bu odibo nonsọlẹ bhi igule non si ikaesaria bhi filippi. Eghele nele ki re khain, ọda non odibo non sọlẹ, kọ eni ẹbholo tale imen khin? ²⁸Ena wanon len, tale, Ijoni ọnon mi amẹn enekele ọlẹ, "Elija; bi eni ekele, "Okpa bhi Osakhase."²⁹Oda non ele, bo no ki dia rio, ko uwe ki yọlẹ imen khin? "Ipita da taman len, "uwe hi ọni Ikristi.³⁰Ijedu da si ekhale ni ele, he taman ọria soso emon ọlẹ.³¹Oda muke ha lue ele leghe, omi Osenubula de mamman wọ li Oya bhi emi nọn bunbun bi eni edion ki họlẹ, bi eni oji-ohen bi ene gbi ebe bhi otọ, bi ele ki gbọ lea, ikpedẹ ea ki gbe ra, ọlẹ ki kpaọ si bhi idin re.³²Oda wọ tale, khiakhia lea. Egheni Ipita da mu da ọlẹ obọ, si bhi eni re, oda he nan len.³³Okpa ki non, Ijesu fi ọdenegbe ghe eni ọdibo non sole, bi egheni ọda he ni Ipita, oda tale, "diọ bhi ikeke men, alimi-ebe! uwe bha dia okhole obhi eni emi non si Osenubula, ọkpa ki non, bhi emi non si eni ebho."³⁴Egheni ọda tatie eru okpebholo bi eni odibo non sọlẹ kugbe, ọda taman ele, ọnon ki rẹ khi nọn ho non rekhan imen, oki he egbe non ọsọle, mu oran ugbugbe non ọsole okhun rẹkhan imen.³⁵Ranmude, onon ho himin egbe nọn sọlo ọki nion len, bi ọnon ki re khin non mu iyenle fia ranmude imen bi ran mu di ẹmonlen non si Osenubula, oki himon len.³⁶Bo khi ni ọria ha mien bho, si onan min onin agbonan bhi elele? ³⁷Bo khin ni ọria ha sabọ rere, non re min iyenlen non sọlẹ fan?³⁸Onon ki re khin ni ẹkho imen alo, bi ẹmonlen non si imen, bhi oni agbon si irenan ni emi ebe vuonlen bi odanlu, ọni omin Osenubula ki ha mon ẹkhole re ji ọlẹ isade ọlẹ na vae bhi oriri non si aba bi ikhiale non si ehi.

9

¹Q da tama ele, Ẹnegeneg Imẹ tama bha ebho eso ne mudia bhena neida min uu ọkuẹ sẹ ẹgua Osenobulua ki vae bi ahu.
²Ikpedẹ ehan ki gbera,' Ijesu da re Ipita bi Ijemisi bi Ijoni rẹkhan egbe ha khian okhunoke, ele ọkpa tobele. Q dafiwenẹ

bhisira ele. ³Ukpõn sòlè da fua keke, òdafua nokhunlun. ⁴Elia bi Imozisi da henlen re eleda ha ni Ijesu talò. ⁵Ipita da mi unu tama Ijesu, Ebealen, ọwọ mẹn ni da ha ribhena, jima bin oa akolo ea, okpa osi Imozisi, okpa osi ⁶Elia. (Qbha yẹ lẹn ebọata yẹ ramunde ofẹn bi oriri). ⁷Ebhu da saru ele, urulu da talò bhekẹ ọni ebhulu, Ọna Omon ni mamam huẹmọnlẹn, Bha ha kale ehọr. ⁸Osukpa ebha ye daghe ele soso gbera Ijesu okpa. ⁹Eki da bhoke runẹnre, Ọ da gbuhì nele ne khe tama ọria soso okhuẹsẹ Ọmọn nọ si Ojpià kpqno va idin re. ¹⁰Ele da geñe rọnọta bhe ewẹ ele. Ele ki da nọn egbele ebi "ukpano bhi idin" ta. ¹¹E da nọnlẹn, Bezele egbenbe da yole Elaijah dẹ ka vae fo? ¹²Ọ da tama ele, Elaijah oida ka vae dọ remin rebhe nọnsen. Be ki ze ne da gbọnlẹn ghe Ọmọn sOkpia de loya emin nọn bunbunlun akuẹyẹ zanọlea? ¹³Imẹ tama bha nia Elaijah vae fo, e da luọle ebe sabo, be ji are genegben bhotọ nalen. ¹⁴Ele ki sẹ bhejibedibo ye, e dadagheẹbo ne bunbunlun fi nẹga ele, egbenbe da ha nele gbugan. ¹⁵Ele ki wobdaghe Ijesu, eda hanle ẹlolo, e da zunẹ buọle do tuọle. ¹⁶Ọ da nọn eni edibe ebele gbugan ba? ¹⁷Ọria okpa bhẹwẹ da min unu "Ọmanemilin, Ime re ọmọn okpia seme jie. Ọmọn esu noi jọ da talò ¹⁸Okha de munọlẹn, ọki munọlẹn gbe bhotọ. ọki ha hure bhunu ọki y ha gbakonbbi ọki ye zezea bhegbe. I nọn edibo nọn sẹ ne khu ole dagbare ele bha sabo." ¹⁹ Ọ da yele "Usun ne mọn urẹbhọ, ekẹghe I da nebha dia? Ekẹghe ai da sabo nyẹn egbe nibha? muọlẹn re" ²⁰E da re ọnokhan jole. Ọnesu ki daghe Ijesu, bhobo bhobo ọda mun len gbe bhotọ iziziko da munọlẹn. Ọ da de bhotọ ha hure bhunun. ²¹Ijesu da nọn aba enọmọn, Bọ ki bue sẹ non da khọmọn emiamen nan? Abale da le rẹ nobhokhan re. ²²Ọi munọlẹn fi bhekẹ eranlẹn bi ẹkẹ amẹn nọ da gbọlea. U bha sabo luemin soso, tohan man nu rekpa man. ²³Ijesu da tama lẹn, u kha sabo? Emilin ribhọ nọise nọ ọria nọ mọnburẹbhọ. ²⁴Beni aba ọnọmọn da sobdagba re "I rẹ bhọ Robo kpa mẹn ni ibha da rẹbhọ" ²⁵Ijesu ki daghe ebho ne bunbun zune bu ele de, Ọ da yoni elinmin nọ bha khia, uwẹ esu odin bi anyehọ, Itama ẹn dagba re bhegbe ọnọmọn, ẹ kie fikie re. ²⁶Ọ da so dagbare, ri iziziko mun ọnokhan ọ da dagbare. Ọnokhan da de bhotọ bi ọria nọ yulu, ebho ne bunbunlun da yole ghe ọ yulu. ²⁷Ijesu da re ole ukpobọ mu ọle kpanọ ọda mudia. ²⁸Ijesu na bhekẹ uwa, edibo sọlè da do ha nọ lẹn be zele ele bha sabo khu ọni esuvni dagbare? ²⁹Ọ da tama ele esu nọ di nia, erọmọn ọrẹ sabo dagbare. ³⁰E da dokere bhe ni rekhan Igalili, Ọ guanọ nẹbholo lẹn ejele ye ³¹Ọ ki luẹ edibo emilin, Ọ da yele, A dẹ mu omi okpia ni eria, e ki gbọlea. E ha kibgbolea fo, ẹdẹ nọzea Ọ ki riọre. ³²Ofẹn da ha mi eni edibo, ele bha gbudu nọnlẹn. ³³E ki dẹ bhi kapanum e da na bhekẹ uwa, ọda nọn ele, bati ilolo ne ha zẹ bhode? ³⁴E da huẹnan, ramude ele da gbugan hola da kin ọwanlẹn bhi ewẹ le. ³⁵Ọle ki bhotọ, ọ da datie eni igbeva kugbe ọ da tama ele, ọnọn guanọ nọ kin ọhẹnhẹn nọ kin ọkike bi ọnọria dia. ³⁶O da re ọbhokhan mudia bhẹsesẹ ele, Ọ da khua ọnọmọn Ọ da tama ele, ³⁷Ọnọ min ọnọmọn nan bhegbe, Imẹn ọnọria miẹn bhegbe, ọnọ miẹ mẹ bhegbe oi yimẹ omiẹn bhegbe ọnọ jie mẹ. ³⁸Ijoni da le Ọmamemilin, man min ọria nọ ha ri elinlin na sẹ khuf linmin ẹvma da mun ọle mudia, ramude ọ bha rẹkhan manlẹn ³⁹Ijesu da le, Bha kha yẹ dale obọi, ọria ribhọ nọn relin mẹn ha wẹna nọ ha temọn mẹ nebe. ⁴⁰Ọnọ bha kpokpo malẹn ibo ma ọye. ⁴¹Ọnọ ramude mẹ rukpu samẹ ni ẹ muoin ramude ọi Ijesu uwẹ khin ọsaje i tama ẹ ọida fi elele sọlè dọn. ⁴²Ọria nọ da ji ni ikuẹkuẹ ibhokhan nan re bhi imẹn fibodẹ dọn, ọkhẹ ke na mudo na re nemin nọ hu nẹ gba ọle bhu urulu aki gbọrue bhi ojẹdẹ. ⁴³Obọẹ ha re fi odẹ dọn, hian len fia. Ọmọn nẹ nu robo onpa na bhagbọn la nu ha mọn obọ eva ha khian agbon eranlẹn ẹdẹdẹ mẹdẹ ⁴⁴Bheji ọkhọle ele da yu na dafyen eranlẹna ẹdẹdẹmẹdẹ ⁴⁵Oẹ nọ sẹ ha re kha bibi odẹ, hianlẹn fia. Ọmẹnu ri oẹ okpa na bhi agbọn. ⁴⁶Bheji ọkhọle sele da yu bhe eranlẹn ẹdẹdẹmẹdẹ. ⁴⁷Ẹ lo e ha re bibi odẹ zọlefẹ. Ọmẹ nẹ nu rẹ ẹlo okpa na bhi ẹgua osẹ la nu ha mọn ẹlo eav nuvna bhi agbọn eranlẹn ẹdẹdẹmẹdẹ. ⁴⁸Bheji ọkhọle da yu bi ọni eranlẹn noi wẹa. ⁴⁹Ọnọ de ọde de re umẹnlẹn eranlẹn. ⁵⁰Umẹnlẹn mẹnmi, olẹnlẹn umẹnlẹn ha ki sibhọ re, je ada min ulẹnlẹn sọlè. Bha ha mọn umẹlẹnlẹn bhegbe, bhaha rofule ha negbe nyẹnlẹn.

10

¹Ijesu da sibheninre dio bho obosomen Ijudea dorese bha gbera ede ijodan enin enuhegho daye kpano egbe buọlẹre Odaghoye ha maele emin bejole bho guele. ²Ena Enifarisi davea ne do domonlẹn, "uhi be nọn no-okpea khuo-okhuole fia?" ³Oda non ele, "Uhi bea imozisi tamabha?" ⁴Eda tamanlẹn, "Imozisi ọire ghe no okpea nonre gbo omiebe osi ikhuokhuofia" ⁵Ijesu da tamanele, ramude ikakabhudu nonse bha ole oda gbon onuhi nin nibha, ⁶"Okpakino, rẹno omuhen bho onagbonan, Osenubola mele okpea bi okhua. ⁷Ramude ele veva da kui ukpokpa. ⁸Ramude ele yeye eva, okpakino ukpokpa. ⁹Bejokidiano ebo- Osenubola kugbẹ, ọria iri bhọ nọn ha zaghalea. "Eghe neki ye re hari bhe ekowa, enodibo dagboye nonlẹn ugbazeva. ¹⁰Odatamaele, "Onoirehakhin non khuo-okhuolefiagboche re-okhuo-obhebhe, oghele ogbele. ¹¹Okhuo noire non zodole obo do bodo obhelhe oghele ogbele." ¹²Eghenin eda ne ikue kui ibhokhanre benoi oda robo suele, okpakino enodibo dare ha khuele. ¹³Okpakino Ijesuki daghe ona, obhatiobho, odatamaele "Ibhazenibhokhun obo neda bumere, bhahe gbeleodea, ramude egua osenobula ose-enebhonin non nedia bi enibhokhan. ¹⁴Emoata itamaen, onoirehakhin nobhamie eguale oso-osenobula bhegbe bi enibhokhan oida sabo nabho" ¹⁵Eghenin oda munenibhokhan bhuki Ijanbo neromonele bejo ore reobo yaen ele. ¹⁶Eghe nokire muokhian hen, okpea da rune buole, dedigẹ nọnlẹn, "ọmoabẹ nomen, bimeanlu nimen ha rẹ mie, iyenlẹn Osededemende?" ¹⁷Ijesu datamaele, "bezelem nuwẹ datiemẹn ọnọmẹn? Oriairibho nọmẹn gbera oaenubula okpa. ¹⁸Uwe len enulini 'he gbugbehle, hegboghele, heraa, he sosai ohogholi, emuorealu, muekpen non abe bi inẹn. ¹⁹Onokpea datamalẹn, "Omaeba, eneminanre bhe imẹn wọ ro obo rẹkhanlẹn nimen dari bhokhan havade." ²⁰Ijesu ghol ọda hoemonlẹn. da tamale, Ukpemin okpia yuẹ. Uwẹ dẹ khie-ebuwe mọnlẹnrebhe uki ghakle neno obgbele enim uwe ad ha mọnlẹn uku bhegua okhun bejọki diari, rekhamẹn." ²¹Okpakino ramude onẹmọnlẹn ọbhaye hagherghọn benọn rẹ sirbheninre, ramude ọmoeminebunbun. ²²Ijesu dafẹghe enediakole, odatama enodibo nesọlẹ, "Bọrẹ kakayẹ nene-efele rena bhe egua okhun! ²³Otanọnsọlẹ da hae-enodibo ilo. Okpakino Ijesu dagboye tamaele, "enibhokhan, bhaghe ebọrẹ kakayẹ nanrẹ nanrẹ nin ketẹketẹ rẹ nu-ukpẹnlo agbede la nọn ọnọnfele rẹna bhe-egua Osenubula." ²⁴Odi bhehẹanẹ nin ketẹketẹ rẹ nu ukpẹn lo agbede la nọn ọnọnfele rẹna bhe egua

Osenubula.²⁶ "Odamama hae erebhe ilolo, "enin ekida non, hobho aki mien enin?"²⁷ Ijesu daghele tale, "rejeria obhabhekhe, okpakinọ Oiyiriọ rejo osenobula. Ramude reyo Osenoibula eminre bhe bhekhea "²⁸Ipita kida ho nle talo, "ghe, iman zeminre bheobọ rekhanlen."²⁹ Ijesu datale, "emoata imen tamaen, Oria-iribho nonzuwae-obo la ibhiolo no-okpea, la no okhno la inonlen la abale la imonesole la oto nonsole ramude men bi onemon Ososenobula.³⁰ Non da min ihaosa nonsi egboisen bheke onagbona: Uwa, bi inen bi imon bi oto, bi iloya, bi Ongbon nonda gbo chie vae, bi uyemin³¹ Osebunbun neka-kalo, ede kikeke, enekike ki kalo."³² Edaha ri bhu-uwede nere khin Ijerusalem, Ijesu da khian mon khele bho-odalo. Enodibo bi enerekhanle ofen da ha muele. Enan Ijesu da ne eni etuen-igbera diọ bho-obokpa hatamaele ebeki da gho sunu dale bgeghe non bha regbe.³³ "Ibhaghe, beji imanre hnin Ijerusalem, omon nonso okpea oda muon leon nojo-enlen bi enegbebe-obhoto.³⁴ Eki gbọ du vure bi eki muon ne enebhaleon Osenubula Ijentas. Ede jole esen kuole, raasan gbole, eki gbole. Okpakinọ aki gbera, oki gua kpano."³⁵ Ijemisi biljoni, nin imon nesi izebedi, da buolare tamalen, "omaebe, iman ho nuwe lumanlen ebi manlen renon."³⁶ Oda nole, "bibhaho nimen lunin bha?"³⁷ Eda tamalen, "jiman debaedo-otọ bho-oriri nonse, Ukpokpa bho-obobera bi ononzeva bho-obagobo."³⁸ Okpakinọ, Ijesu da waniele, "Ibhabhe len ebi ibha non. Ibha disa bo muon-ukpu ni imen da muon la ibha sabo ziangbe oni imiamen nimen da mien?"³⁹ Edatamalen, "Iman de sabomin. "Ijesu datamaele, "Onukpu nimen da muon, ibhade muon, bi imiamen ni Imen damiamen ibha de mionamen.⁴⁰ Okpakinọ onon da demen bho-obobera la obagobo, oiye imen da to-oni, okpakinọ ose-ena bhan bhanlenkhe non."⁴¹ Eghene enodibo nin igbe nekele ki re hona, eke Ijemisi bi Ijohn da ha khole.⁴² Ijesu datatielejegbe nonsole, odatale, "Ibhaelen enebho nantie egbeloghe Igentas bi eneri bho ju khuon non ko khun nonsele, nere gbolo ghele."⁴³ Okpakinọ oiye da ha ye bo-onuwede nonse bhadia bheke ibha. Oniore hakhin nono non kpono bhewe bha kika re-egbole kie egbon mandia.⁴⁴ Bi ono hakhin non ho non kion ohenhen bhewe bha odi ka re egbole kin igbon re jore bhe.⁴⁵ Ramude, Omon nonso Osenobula bha vae nahagale, Okpakinọ nonle dore ga bi nonle rere iyenlen nonsle haosa nonrebhe."⁴⁶ Eda vae bhi Ijeriko. Bejo kirẹ sirbhi ijeriko re bi enodibo nesole bi enu logho ebho nere khamlen, Omin Itimius, Ibatimus, Obhiemin non ruelo, odotua bhe-egbuwede.⁴⁷ Eghe nonki re homin ghe Ijesu non ni Nazare vae non, oda ha sotiole, "Ijesu, omnonnsi Idevidi, mon itohan ghe men." Enebunbun da hena-aruelolo, edale jadaheho. Okpakinọ, oda kie mama hareso, "Omnonnsi Idevidi, motohan ghe men!"⁴⁹ esu da mudia tamaelenetatiolere. Edatatiọ onokpea non ruelolo, edatale, "Muzeze! Uwa kpano! otiee,"⁵⁰ Oda muan-awegbe non muyo fia, kpano bui Ijesu re.⁵¹ Ijesu da waniolen tamalen, "Buwe ho nimen lunien?" Onaruelo da tamanlen, "Omaemin, Imen homin nin ha daghe." Ijesu da waniolen tamalen, "Buwe ho nimen lunien?" Onaruelo da tamanlen, "Omaemin, Imen homin nin ha daghe."⁵² Ena Ijesu datamanlen, "Hakhian. Irekeleobho nonse reg be daen. "Guaguako odaha daghe gho chie, Enin oki da rekhanlen ha khie ejiokhian bhu-uwede.

11

¹Eghe nan bene kiresi Ijerusalem, eda sike ebho natioli Ibafeji bi ibeteni Bethphage ang Bethany bhi onoke osi olivi, irio Ijesu daji idibo eva.² Oda taman ele. Bha kham khin igule nodene elo gheman. Beni uwe nabho, uwe daimi akasi nabhasehen. Talenan mujimen.³ Akha mien, oria yewe bezele uwe luonan? uwe kiyole, Ebialen guanon, nono ole bhi ejije oki mure bhe enan.⁴ Eda kpanon kham min onan akasi amuolendi bho plele, eda talenan.⁵ Eria bho eso damudia bhe eni, irio eda taman ele, "Emibe bhalu, ibha tan onan akasi mian?"⁶ Eda nele talo bani Ijesu taman ele ene eria daze ele obo rekhakan.⁷ Eda mu onan akasi ji Ijesu eda ri ewuegbe osele bhi ukole, Ijesu dadi bhi ukolea.⁸ Eria nabubu dawa ikpon bi ikpade aran bhi uwede.⁹ Ene kalo nalen bi ene rekhalen da kha so Ozanan!¹⁰ "Ermon osi ene vae bhi elin Ebialen. Eromon khosi Eguate osi aba man ni Idavid non vade! Hozana bhi ejie kokhun ne."¹¹ Ijesu dana bhi Ijerusalem oda nabhi uwa osi Osenobula temple oda fe emin erebhe ghe. Ebi daki khalu Ijesu bi idibo igbe-eva esq(Bethany) agbare nabhi Ibeteni(Batheny).¹² Eghe nekire kha kpano bhi Ibeteni ohamen dakha gbole.¹³ Oda daghe bhi ejierle oran nomon ebe, oda rofe ole ghe obha min ikpiru bho, oda kere ebe okpa ribho ramude bha yeghe noaremon.¹⁴ Ijesu dayole "oria ie bhi ono ran ededemide irio eni idibo dahon ebọ tale."¹⁵ Eda vae bhi Ijerusalem, oda nabhi uwa osi Osenobula kha khu ene khi emin bi ene de emin kua sibhi enire. Aga bi itebu osi ene dueki igbo bi ene khin idenekuku oda finele wene.¹⁶ Obha jiele dari emin soso nakhen sibhi eni re.¹⁷ Oda man ele emin tale. Abha gben ole bhi oto, uwa Osemen adakha tiol uweeromon bhi onagbonan, ere bhe? Okpanon uwe role kin uwa oyi.¹⁸ Ene ojio ohe bi eria nekele kihon edakha guanọ uwede nele are gbolea. Iriọ ofenolen dakha muele ranmude emin nonman erebhe ohan ele rebhe ililo.¹⁹ Eghe nin emuan kirere, eda kpanon bhi onagbe ebho.²⁰ Eki gbera bhi eni Osiewiokpe eda mienolen ono aran fig tree khakha kua rese bhi iliolen.²¹ Ipita dayere oda tale "Ebialen ghe! ono oran fig tree nun khole okhakha kua."²² Ijesu dawanien ele, "mon irekeleo bhi senobula.²³ Emonata imen tamanen onorekkin notama onoke nan kpanon nabhe okpe ede okholr bha da be eva. okpanon oda reobho ebọ ebọ tale dia sunu, onan Osenubula dalu.²⁴ Bhiri imen yi uwe, Eminere bhe nin uwe neromen bi onunolen ghe uwe rebho ghe uwe minolen rekin ose.²⁵ Eghe bun uwe are mude kha neromon uki rehuman emiebe non kirekkin numon reji obole, banan Aba non ribhi eguale okhun ada ye remiebe humananen.²⁶ Ebe osi imaki nedele imon onun ulontanen. Okpanon akhamen uwe bha rehuman oboe, Aba non ribhi eguale okhun odari emieben ose humanen.²⁷ Eda gbo vae bhi Ijerusalem, Ijesu kikhian bhe eke uwa Osenubula, ene ojio ohen, erian nakale, bi enewanlenda buole re.²⁸ Eda tamanlen, ofato sobho uwe relu eneminan, la khobho ronafo nanien rekha luanen?²⁹ Ijesu taman ele, "Imen dai non bha ota okpa. Taman men imen kiyen taman otofo oso nin imen relu eneminan.³⁰ Imaimen osi ijoni, eguale okhun onavae la eria onavea? Wanien men?"³¹ Eda kiha gbugan bhe ewe ele itio tale, "iman kha yole, Eguale okhun onavae oki yole, Bezele imen bha reobho ole?"³² Akhan kimen iman yole eria onavae ofen dakha mu ene eria ranmude elenlen Ijoni akhase

oḷe okhin. Irio ele dawanien Ijesu yole" iman bha'len"³³Irio Ijesu dataman ele,"Imen ye taman bha otafo oṣo nimen reḷu eneminan"

12

¹Bhọ nẹ ghena, Ijesu da re itan nọ bunbun manlan mi, Oda Otale, Okpia da kọ emiokọ bha ugb, oda ghọ okpe lẹgale,vbi oda hiun uhio bhọ ejia da lu ẹyọn. Oda bi ejin da kha kheḷe, oda mu ni ene gbẹḷọ ghele rẹ wanre. Oki luḡna fo, odavkhia khien ẹbholo. ²Eghe kiṣe, oda ji eguovandia nasḷe iḡḡo gbelo ghe ugbo nọ miḷe emiokọ eso jio bhọ nubugbo. ³Okpanọ, eda muḡn, egbḷe, ead khḷfia, ẹbha riemi soso.⁴Oghoye oda ji eguḡmadia obhe, eda kuanlen bhe uhmun, rẹ ekhḷ luḷe. ⁵Oda gboye ji Oguḡmadia ọbhebhe, ona, eda gbolia. Ere obḷ ẹbe mu ene bunbun ere ugbemi ne so, eda gbe esoa.⁶ye mḡn ukpḷkpa nḷe ajie, ọmḡn na huḡmḡnlen. Ona ki keke nọ jie bulon. Oda tale, 'edi muekpen nọ-omḡn no si'men' ⁷Eguḡvadia negbẹ ẹḷo ghe ugbo-emiokọ, da tama egbe,'Ona lẹ uku na sḷe. Va, bha jia gboa, uku na sole ki khion ọṣmalen'.⁸Eda muḡn, eda gbḷea, eda muḡn fia bhisi bhe ugbemiokḡn re. ⁹Ebe jio ki dianian, bḷ ọnḷ yan egbemiokḡn la ki luye? Odi va nḷdo ria ene gbḷe ghe ugbemiokḷo-a ọki mu ọnu ugbemiokḡn nọ oria ebhḷ bhebhe.¹⁰Wẹ bhase tie nḷkhiale? Udo ni ọnḷ bu uwa hele, kin udo nḷ mu uwa mḡn. ¹¹"Obḷ ọnḷyanman ọna na va, bi oda ye emi nḷ hanman ẹlolo" ¹²Ona ki gbera, Ijiue ne rẹ ebho khian da guano uwedẹ ne da mu Ijesu ranmuda elenlen, ilan ole okpe oni itanjie Okpanḷ, oḷen agbḷn ne bunbun da mu ilan. Eki da fiḷe bhotḷ kpalo.¹³Eda ji farisi bi Iherodiani (Herodians) eso buli Ijesu, ne ro ota muḷen ¹⁴Eki vae, eda ta manlen, "Omariami (teacher), ma lenlen, uwẹ irebhḷ ọta ọṣo oria ọbhebhe. bi uwẹ hueḡn esofi ọso bhotḷ (partiality)" uwedẹ ọso Osenobulua we man egbḷnle. Emi nḷ ogbale nḷ, la nḷ bha gba, na re zẹ igbo uhumu ni isiza (Ceasar)? Ma zḷe nalen, la ni ma kha zḷe"? ¹⁵Okpa ki nḷ, Ijesu lẹn umulu (Hypocrisy) nḷṣelan, ọki da tamalan, "Bezẹ ni bha da danmḷmen? Re ọni ikḷḷ (denarius) mḷn daghḷe"¹⁶Eda rie ukpḷkpa ji Ijesu. Oda tamalan, "Dḷ ria nḷ yan ọne ẹdudu bi emi na gbḷnbhḷ na?" Eda tale, "Osi siza (Ceasar) nḷ" ¹⁷Ijesu da tale, "Re emi seza rẹ ni siza, emi ose Osenobulua reni Osenobulua". Oki da hanlan elolo.¹⁸Ekhen Isadusisi (Sadducees) ne tale wẹ ariokpanor bhi idin oribhḷ do buole. Eda nḷlen wẹ ¹⁹Onḷ maria emi (Teacher) Imosisi (Moses) gbḷnlen ma, omion kha uu, ọda fi okuo ole bhotḷ,oi mḷ ọmḷn, omlḷen nḷ kpiaki riḷ ọno okhuo, no mi ejio dabiḷ no omionlen nḷ uu.²⁰Imion ihilḷn da ribhḷ, enḷdion da ri okhuo, ọda'uu, oi mḷn mḷn. Ozeva da riḷ ọḷe, ọda uu. oi mḷn ²¹omḷn ọzela da gbo' re. ²²Ozi ihilḷn nḷ bhḷ bha zẹ biḷ. No ki ikeke na bhḷ, ọno okuo do uu. ²³Bhe uriokpanḷ erebhe rio-kpanḷ, khḷbhḷ la ki yo ọdole? Ramuda, ilan n ihilḷn khoriḷe bho okhuo"²⁴Ijesu da tale, eyḷ ọna sile ni bha da fiḷ dḷn, ranmude, bhabhalḷen ebe nḷkhiale la ahu ọṣenobulua? ²⁵Eghe ne'a ki rẹ riokpanḷ bhi idinbibḷḷḷ bi iriokhuo ọyḷ ribhḷ. Okpa kin, erebhe ki diabi Ehi bhe Eguaokhun.²⁶Okpanḷ, reji ene uu, ne riokpanḷ bhi idinre, bha be tiḷe bhe ebe nḷ si Imosisi,emḷn ọsi ẹwḷ nḷ tolo, beji ọṣenobulua rẹ tamalḷen ye, "Men oli Ọṣenobulua nḷ ọsi Isaki (Isaac) bi Osenobulua nḷsi Ijakḷbu (Jacob)? ²⁷Qi ye Osenobulua ene uu, ọkpanḷ ọse ene yenlen. Bhabhalḷen oḷen"²⁸Okpa bhe enegbenbe (scribes), da va, oda hḷn ezilolo, eni ọda da daghe Ijesu wanlenḷe nḷṣen. Oda nḷlen, "Du uhi nḷ kokhun lẹ bhe erebhe?" ²⁹Ijesu da tale, Onḷ kokhule, 'Bha hḷna ibhokhin Izireḷi, Ebeanlen no Osenobulua, Ebeanlenukpḷkpa nḷ.³⁰Uki hoḡmḷn Ebeanlen Osenobulua bhe ekhḷ nḷṣe rebhe, bi orion nḷṣe rebhe, bhe udu nḷṣe rebhe, bi ahu nḷṣe rebhe. ³¹Uhi nḷ zeva khḷna, uki hoḡmon eboḷ beji urḷ hoḡmon' gbie'. Uhi nḷ kigbo kiḷ ukhun nḷna oi ye ri bhḷ.³²Onḷ ogbḷbevda tale, "Omanmi nḷmen! wẹ gene tale, Osenobuluaokpa nḷ, obhebhe oiḷbhḷ bale. ³³Na re ekhoi rebhe hoḡmonlen bi bhḷḷe ilenmi bi ahu rebh, bi na rẹ hoḡmḷn omiria bi egbeonaḷe ko okun le eba reI bho obḷ ren tuea bi izḷese" ³⁴Ijesu ki daghole ọre ewanien no men bhḷ, oda tamanlen, "Wḷbha khianrḷ bhḷ eguale nḷ so Osenobulua" Oki tḷna fo ye mi ọria nḷ gbudu nḷḷ ota obhebhe.³⁵Eghe ni Ijesu ki rekha manlen emi bhi ẹḷe uwa oga (TempleCourts), Oda talebi egbenbe (Scribes) ki rḷ ta le ye, wẹ kristi obhi Idavidi nḷ? ³⁶Idavidi tobḷe, bhḷ ẹḷe ahu ọṣe elimin nḷ khiale, Ebianlen tale man Ebeanlen man, ' dotua bhi obḷ era nḷsi mḷn, ọkuesḷ Ire oghianlen man bha atalawe nasḷ' ³⁷Idavidi tobḷe tiḷe Ebianlen" Ba rḷ miḷen ye Kristi ki ayi ọmḷn Idavidi ye? Ebheḷ echongho, eria ne bunbun da reehḷ bhi emḷn nḷ tale³⁸Bhḷ kḷ emi kha manlanle, Ijesu da tale, "Bha muḷ ewan bhe egbi ene ma eria ebe, neho nḷṣe kha khian bhḷ ẹwu nḷ tantan, bi ene hoemon utuḷmi bhe kḷ ki ³⁹emḷn aga nḷ kokhun nḷ bhḷḷe oga (Synagogue), ena mue ekpen na bhi ẹḷe iluemi rebhe. ⁴⁰Eria uwa nḷsi ikhuo negbḷgbule, Ene eriana, adibuohien uu gbele"⁴¹Ijesu ki da dotua bhi obḷ nḷ keḷe bhi ekpeti iresibho ọbore (offering box) bhḷ ẹḷe uwa oso oga; oda rḷ ẹḷo bhi beji ere kha re ighobhi ẹkpḷti ye. Eria ne fele ne bunbu, da ri igbo ọbhḷ. ⁴²Okpa nḷ okhuo nḷ gbḷgbule, da vaoi dare anini eva bhḷ, eveva da ye ikḷḷ okpa.⁴³Ijesu da dati edibo na sḷe tamanlen "Emon ata oili tamabha igbecbulue nḷ bha fe na, oiledi ighobnḷ gbḷḷ le erebhe" ⁴⁴Bhḷḷe enobunbun nḷ ṣelan. Okpanḷ ọne igbḷgbulue na,bhḷ keaimḷn oile ọda zẹ ọṣo le"

13

¹egi Ijesu kikhia kpanḷ bhuwa Osenubula,otuḷkpa bhe enedibo ne sḷḷe datamḷn, "Omaemili, fḷ enuwa okhun esohunlo bi enuwa esḷhanlo nan ghe! ²Otamalen, "uwḷ ida ghe onuwa nḷn khuana? Ukpudo okpa i ribhḷ nḷḷeyan udo naidare fia."³Benḷ kidotḷa bhukoke natiole nḷ muelo dauwa otue, Ipita, Ijames,Ijohani, bi Iandrew da donḷen, ⁴Tama malḷen eghe nene mina are do sunun? Be iyama nima reḷen eghe nonnemi arḷ ahonḷran?"⁵Ijesu damuhe tamaele, "Mḷewan lḷen nuejioria tee dubhu ghe dere. ⁶Enebubu hava bhe nimen ekitale, imen ole; ekirene bubu sibhughedere.⁷Eghe nuwearḷ okhonlen heakpokpe eghe, aimiebe ufomiagbon bha ṣe va. ⁸Agbḷbho ki muokhonḷen da agbebhḷo, eguale kiye muokhḷn da eguale. Otḷ kiamuwaa bhe bho ne bubu, ukhumu kikpoa. Ona ṣe ọmuhen Osubiḷmi iloya. Ona ṣe omuḷen Osubiḷmi iloya.⁹Khababeghe, Edḷ muḷen jiene nḷria guḷzo, akiye gbomobha bhuwa otuḷ. Bha ki mudian bhiyalo ene gbḷḷo ghḷbho bi enijie ranmude mḷn non da Kilitesḷḷe rḷ jele. ¹⁰Okpakino enḷmon Osenubula aka tale ma agbebhorebhe."¹¹Eghe narḷ

muesi kotu, hẹ akpokpegbe ebuakita, bhenuriagogo ni akirēnien ebuwẹata. Oiyuwẹ datalọ, okpakino ahunokhuale.

¹²Obhio okpia ki mu obho okpia re nagbea, i riọ Aba ayẹ rẹ muom̄on re nagbea, im̄on kimu ok̄on da ene bieles alueba regbonelea. ¹³Orebhe dẹ heeramide ni, en kpakino ọn̄oriani kimien¹⁴ "Eghe nuweaki rẹda ghe onawa senabhele mudian bhejo bha rẹkheke noda mudian" (jenotie be len eb̄oletie) "jiene ribhoto Ijudea nẹ akhiukoke. ¹⁵Kheje ọn̄oribhokhuwa huere na bhekeuwa laoremisoso sibhore. ¹⁶"Ene ribhagbe bho hẹ kiewa dọ rẹukpon. ¹⁷Okpakino Ebeose hama bhekele irioye enerẹ nom̄onwen nhenegheni! ¹⁸Neronmon ọnesunu bhe okhuakhua. ¹⁹Oki kie ikpede obalo muhen no senobula rẹ mona gb̄on. Yerẹ sẹ bh̄onẹ ghena, eyie, ai kie dami omioni rẹ akhain. ²⁰Sokpan Osenobula ohion nikpedea, efuegbei ribho n̄o nin. Okpakino ramude na zele, nole zele, ohioni kpede. ²¹Enegheni amien oria datamae ghe Kristi ribhena la oribheni hereo bho. ²²Ikrisi esoho gholi bi Akhasẹ esoho gholi kize ghere halu iyama bi ohanilo nerea hiẹ agbon, hie agbon de ọdijalu, ekhie enazele. ²³Kha babegbe, ikate enemona bhotọ bhe ghe. ²⁴Okpakino eghe ekpokpo akifo, ohenlen kisuojiobili, uki iye da abhala. ²⁵Enahien hien kinan bhokhun denokua, nahu neri bha gb̄on okhun kihamulue ghe. ²⁶Onegheni ekida ghe om̄on ọsosenobula Ovade bhi deghe deghe bheke ahu non kp̄ole bioriri. ²⁷Egheni ọki jien̄ehi besole ne dọ sienazele koko bhaghe ho hoenen, r̄ena bhe jonotona sele resẹ bhejo khun sele. ²⁸Luẹ emili bhobo oseri fig tree Bonare ukilen or̄o sire, ²⁹Irioye non weakida ghe enemi naseghera, ukilen ọikisire ọikisike ogbode. ³⁰Emata, itama bha, ọn̄ulina isẹ dafo, okuesẹ ọ sunun. ³¹Oto bi okhun dẹ gbera, okpano em̄onlen ọsem̄en idagbera. ³²Okpakino rojonu kpeden, oiyeenehi neribhokhun, la ọnom̄on, okpakino ọnaba. ³³Rẹkẹababeghe, ramude ubha len eghela ọr̄evae. Atiọle bho ebeorieli ọsi Greeki rẹkẹ babeghe weaneronmen. ³⁴Oidia bokpia ọnakhīebholo odazu waob̄o nenegumadia ha gbelo ghe oimueson nodeode. Ogbuhi nene keuwa neewe ³⁵Bonokidia irion, ramude ubhalen eghe nebialen nonyan uwa dare duware, sabo ayemuan, ogidien, eghe n̄o kpa arevie, la ose wiewie. ³⁶Ada oivie guaguako, he jokerẹ uwẹ. ³⁷Ebi tamae ọleitama ore bhe; babegbe!"

14

¹Q da kei ikpede va bh̄in ipasova ọnluebhin na da le iburedi nai rẹ iyeasti. E ne giohen bi ene gbebe bho olo da guani uwede nele rẹ mui Ijesu fiọ bh̄in ighan. be gia a da gb̄o lea. ²E da yole "Oyeghe iluebhin e a rẹ luole no ozughu enabho, rabhude ebholo a ribheni. ³ghe ni Ijesu ki rẹ ribhin Ib̄etani bhuwa n̄o si Isaimoni n̄o bhon ibhe, ej̄o da a lebale bho oduwa, okhuo ọso da vale n̄o a bhon uden na fiobhegbe n̄o fiohin n̄o mama ghan ọsesi, Q da tugio lea bir̄o Ijesu bhegbe. ⁴Eso da a rhibho ne a kh̄ōkele, e da zo bh̄in lo, "bezele n̄o da ria ọnuden na a yian?. ⁵Qnu uden na are khiolen eb̄esi ikpighe egboigbe bi ukhiobhen na rẹ ni enobogbe". E da runu gb̄o no khuo. ⁶Ijesu da tale "ne zo ọnokhuo ob̄o, bezele ne da ru unu gbole, ghe eb̄hin esi ọle ọnokhuo lu da le. ⁷Egherebhe bha da re mie enobogbe ni bha a rekpa, ọle yi riọ. ⁸Qno okhuo na lue eb̄o ọle lu no re rabhin gb̄o ọle bh̄in umuton n̄o s̄o le. ⁹"Gene gene im̄en tamalen ejerebge na kir̄eda tẹ ebhon n̄ose bh̄en, eb̄o ọnokhuo na lu a kiye tale rẹ yole re." ¹⁰Eni, ukpokpabhe eidibo ijuda Iskariot da bu ọno sue enohen, be j̄ole a damui Ijesu ne. ¹¹Eghe ni ọn̄ore enohen khian kire honan o da a ghonghon, ọ da vive ọle dẹ mui igho nalen, ọ da a guanuwede n̄o a re mui Ijesu nele. ¹²Qnu kpede nih̄en̄en na rẹ leba ohoho, ne a rẹ gb̄o ọnohuan ọ siipasova enidibo da n̄olenijiela wẹ guan̄o nuwe a da leba ọsilpasova. ¹³Q da gi edibo eva, tamale ne a khian ele di mi okpea o muo obhamen bh̄on e a re khalen. ¹⁴Q a kin na uwa bha a nolen omahihin yole nu bh̄on Ọk̄owa osorio bhe no ọ, ọle bi enidibo de leba ọsi Ipasova bhe eni. ¹⁵Q dẹ rẹ maien ekowa ọs̄o oriobhe no bh̄onse, mu'gbe khebhan bheni. ¹⁶Enidibo da a khian, edakere ben̄o tamalen iriọ gene n̄o e da mu gbe khīle. ¹⁷Emuan kire ọ da bue enedibo re. ¹⁸Eghe ne kir̄e de tua alebale, Ijesu da tamale genegene im̄en tamalen otuon okpa kh̄e ẹkẹ ibha dẹ sienkhe fia. ¹⁹E khaye a ghonghon ọn̄o deode bha nonlen im̄enon. ²⁰Ijesu da wanien, tama ele, ukpokpan bhe enigbeva, ọnon a dio ob̄o h̄o okpan nimen re lebale. ²¹Onion no so okpea khian be na gben ọ le bhotọ kino ihen oso non oria no khionlen. Obhegbe sade abha biole. ²²Eghe ne kir̄e aleba, Ijesu da re ibuledi ọda nerom̄on kh̄o yale a, nele, o da tale mienona egbe nosen khona. ²³Q da re ukpu, khenbho osenobulua re nele, ele re bhe da muon. ²⁴Q da tamale aran non sebhen ọso okoven, ọ na aran sakua nebho ne bunbun. ²⁵Genegene I men tamalen, I men yeda kie likpo ọni ivani na, okien onukpeden̄i ni mea kiki muolīon agbejie no ososenobulua. ²⁶Eghe ne ki rẹ suilofo eda jiọ bho oke olivi. ²⁷Ijesu da tamale ibhareghe dẹ zebhen ob̄o, rabhunde agbolen bh̄o ot̄o i ki gb̄o ọn̄o rokhan kon a enokhan ki zaghan. ²⁸Eghe ni men a re sibhidire, iki gia khebha bh̄in Igalili. ²⁹Ikpeta da tamalen eb̄ho rebhe a rẹ zew̄e ob̄o im̄en da zew̄e ob̄o. ³⁰Ijesu da tamalen, ebhon ata, ọ kes̄e okpa vin igbava uw̄e kiyole uw̄e bha ȳe len bhen. Igbaa ³¹Ikpeta da tale, "a r̄e mien im̄en dẹ ubbin im̄en da ȳo im̄en bha ȳe len", ele re da v̄o ni ọ ni ive okpa ³²E ki se egia tirole Iḡes̄mane, Ijesu da tamai enidibo ne s̄o I ne de bho ot̄o a kh̄ēle be gio le a do ọ eneronmon. ³³Q le da re Ipeta, Ijemisi bi Ijoni, eni Ọkh̄ēle da a bh̄on ekpokpo. ³⁴Q da tamale "okhobhen khon ekpokpo bu uu ibha de bhe e na a heronmon". ³⁵Oki siriodagho Ijesi da deo bh̄ibIgūe a neronmon, o da tale sade ai saboluole ọ le r̄e yole no ọn̄e ghena gberae. ³⁶Q da yīole "osenobulua na aba ai miebuwe sabolu, onukpu na yīole gbera bhen, okpakino ọ yi b̄o nimen holo ji iho n̄o s̄es̄e". ³⁷Eghe no kir̄e kie vale Ọda kere e w̄e ọ da noi Ipeta, "Isaimoni, Ibha sabo debabhen neronmon urin agogo Okpa. ³⁸Gbelokoto bha a neronmon, nibha ẹ nabve edobhen. Orion gene muegbe okpakino efu bha muegbe". ³⁹Q da s̄eȳe neronmon, t̄o ọta n̄o le ka ta. ⁴⁰Eghe no r̄e kie va e ọ da kere ew̄e, e bha ȳe sabo tan elo a, e bha len ebe a tamalen. ⁴¹Qki kike vae ugba zea ọ da tamale, uw̄ebhin bha s̄eȳe w̄e hen an? Ọbhen riọ onegbe vale, ghe, oman n̄o sokpea aki khonblen ji ob̄o nose elue bh̄iebe. ⁴²Kpano mu dia, bha jia khian. Ghe ọnon khien bhen fia ọki sire. ⁴³Be jiọ s̄eȳe a talo, Ijuda okpokpa bhe eni igbeva da vae bi eb̄ho nebunbun ne munu Ukpogha bi opo, no ọno re enohen khian re nele, biene gbe ebe bhot̄o bi ene wanlen. ⁴⁴Egia yena ọ no khionlen fia da re amanele yīo, ọnole amumuon fiofio ọle n̄o, e a muonlen kpano ji eyokolo rekhanlen. ⁴⁵Eghe ni Ijuda kire vae, ejeje ọ da buiIjesu ọ da t̄ole omaebhin, ọda fiofirole unu. ⁴⁶E ni e da muolen kpano. ⁴⁷Otuonkpa bhe ew̄e da

ru ukpughale hin ɔnɔ gi ɔno re enohen khia ehɔa. ⁴⁸Ijeau da nɔ ele ibha dɔ rɔ ɔghale bi opo mu bhin bo oyi. ⁴⁹Imen na mien ɛdɛdɛ mɛn rɛ tɛbhon osenobulua bhu uwa oga, ɔna sunu be na da mien eba gben bhotɔ ki kien ebe muse. ⁵⁰E ne rɛkhan Ijesu rebheda negbe. ⁵¹Usen bhokhan no ru ukhuan dion bhuru, nɔ rekhan Ijesu, ɛgbe ne rɛ muonlen. ⁵²Q da bu ukpoun re fia ri irubhu irubhu negbe. ⁵³E da mui Ijesu ji ɔnon re enohen khian, edakoh bhe ni onehen bi enewanlen bi eneghebe bhotɔ. ⁵⁴Ipeter da re khanlen, de khin ole nɔ si ɔnɔ re enohen khian, de bai eyokulo a regbe gha eran. ⁵⁵Q neghena enohen bi ɛn rɛ na Ijews khian, da guani ebe a yiole Ijesu lu ne a da gbɔlia, ebha mien. ⁵⁶Ebho nebunbn da dɔ sɔsai ɛnɔ osai bha muen ɛlo kore. ⁵⁷Eso da kpanɔ sɔ osai ɔhoghe, e da yiɔ. ⁵⁸Imai hon khin Ijesu yiɔlen ɔle dɛ dukhin ɔnu uwa ɔgana na robɔ ma ɔle ki bon ɔbhebhe na robɔ ma. ⁵⁹Sɛyɛ ɛnɔ osai bhan mu elokore. ⁶⁰Qno re eno ohen da kpanɔ mudia ɔ da non Ijesu, uwɛ bhon ewanien, be bhɔ eno osai na, ne sɛ gbe. ⁶¹Ijesu bha wanien, ɔnɔ re enehen khian da wanien, ɔ nɔ re enehen khian da sɛyɛ nolen, uwɛ i christi, ɔmon ɔ sɛ ɔna neremona? ⁶²Ijesu da yiole imɛnɔ, uwɛ di daghe omon nɔ so okpɛa, ɛghe nɔ a rɛ de bhin obara ɔsahua, ɔki re ebhu osa gbon ɔkhum vale. ⁶³Qnɔ re enohen khian da vinu ukpuon nɔ reyioa, Q da tale, ima sɛyɛ aguani osai ɔbhebhe? ⁶⁴Ibha hon ɔta awa nɔ tale. be ibha kiyo n luyɛ, erebhe da yiɔl ugbea ɔle a gbɔa. ⁶⁵ɛbho eso da jiɔle ɛsen, e da gue ɔle ɛle fiole ebhin, yio no sakhasɛ ɔnɔ fiole ebhin, eyokulo da muolen e da gbɔle. ⁶⁶ɛghe ni Ipita rɛ a ribho olele ukpɔ ɔmabhen ɔkpa nɔ wena ni ɔnɔ re enohen khian da buole re. ⁶⁷Q da daghe Ipita regbe gha eran, Q da gbɛlo kotɔ, Q da tamale uwɛ rɛ khan Ijesunɛ bhin Inazareti. ⁶⁸Q da yiole ɔhonghe, ɔ le bha len ebɔta, Q da dagbare sibhe eni re. Okpa ni henhen da viɛ. ⁶⁹Qkpakino ɔnɔ ɔmabhen nɔ wena bhe dani, da muhen a game ene mudia bye dani "ɔno okpɛa na ribhɔ ɔnibo". ⁷⁰Q da sɛyɛ yiole ɔhoghe nɔ, ɛghe nɔ bha regbe, ene mudia bhe ni da tamai Ipita genegene, ibuele wɛ khi Igalili uwɛ na vale. ⁷¹Eni ɔda vihen, imen bha len ɔno okpɛa na ni bha tɛbhonlen. ⁷²Egheni ɛgheni ɔkpa da vie ugba zeva, eni Ipita da yere ɔta ni Ijesu tamalen, ghe ɔkɛsɛ ɔkpa vie igbava, uwɛ dɛ yole uwɛ bha yɛ lɛn bhɛn igba eaa, Q da ba le bhe egbe ɔ da viɛ.

15

¹Osi ewewɛ finlo eni ijie ohɛnlɛn da deba eni ewanlen bi egbebe bi eni ɛgbɛle rebhe si ikolo no si enedion si eni Ijew. Eda gbi Ijesu abɔ moi dagbare. Eda muolen ji Ipaleti. ²Ipaleti da nɔlen, "uwɛ khi ogie nɔ si eni Ijew? Oda wanɔlɛn yi ole "uwɛ ɔ tale " ³Eni ijie Ohɛnlɛn da ri orisi ne bubu rɛ si ɔ. ⁴Ipaleti da gbɔkie nɔ ɔlen "uwɛ ida wani ele? ghe emilin kike, ne yi ole khi uwɛ lul. ⁵Bhi oni ɛgbɛle Ijesu bha yɛ ha wanɛ Ipaleti ona da han ilolo." ⁶Bi ɔni ɛghena, no kie ɛghe luemi nɔ sele, Inene nɔ ni Ipaleti re fanfia onighan okpa ne le zɛle. ⁷Okpia ɔkpa da ribhɔ na tirole Ibarabas no onighan nɔ deba ene gbi isusu na muni ɔ bhi ighan ne rɛ gbe oria a bhi ɛghe isusu. ⁸Eni agbebbholo da buli Ipaleti re kha tamalɛn no lunele bi eba ri ka luɔle khe. ⁹Ipaleti da sana ele, "ibha ho ni men fanfia bha ogie si eni Ijew" ¹⁰Ramude ɔle lɛmi khi ɛkɛ ɔ damegbe ole eni ijie ohɛn re mu Ijesu ji ole" ¹¹Qkpakino eni ijie ohɛn da sua eni agbebbhɛlo re kha soo, na re mien lɔ fan Ibarabasi fian men. ¹²Ipaleti da gbɔkie wani ɛlɛ yi ole bi ibha kibhovnivmen khi Ojie no si eni Ijew yie ¹³Eda gbɔkie re soo" ¹⁴khanlemuoran" ¹⁵Ipaleti da yi ele "Bati emi ebe nɔ lulu" ¹⁶Okpakino eda ri isoo mii "Khanlenmuoran" ¹⁷Ramude Ipaleti ho ni ɔle lu ebe yie eni agbebbholo, oda fan Ibarabasi fia ne ele. ɔki ri ukpaskan re gbi Ijesu fo, oda mu ɔlɛn ne ele ne khan khanlemuoran. ¹⁸Eni eyiokulo da ri ɔle na bhi ɛkɛ azagba (ona khii ijiogbɛ no si ebholo ele) eda tie kugbe uloho no si eni eyiokulo rebhe. ¹⁹Eda mu ukpon na rɛ ruen ojie mu yi ole eda ri ikpirivigbien rɛ do ukpeu ojie, eda muɔlen ɔle bhi uhɔmɔ. ²⁰Eda kha tu ɔle "Zaiki, Ojie si eni Ijews." ²¹Eda gbe ni ukɛ ukpokpo ole bhi uhɔmɔ. eda kha ri ɛ sɛn gbi ole. Eda de diguɛ bi de ni uhɔmɔ re na len. ²²E ki rɔ ziɔgɛ fo, eadmi ɔlɛn oni ukpon si ogie ne re yiɔle, eda kie da muɔlɛn kha khin eje a da. ²³Okpia so, Isaimoni oi sirini, nɔ ni ɛbho ele va de (ole kha Aba Ale zɛnda bi Irufɔsi) Eda i iduda ro mui Ikosi nɔ si Ijesu. ²⁴Eni eyiokulo de mui Ijesu re bhi ejia ti Igolgota (bi urolo obhebhe. ejia uhɔmɔ olimi ye) ²⁵Eda ri eyiɔn na ri Imari guagua, okpakino Ijesu bha ka muɔlon. ²⁶Eki khanlenmuoran fo, ead kha ri onolo neni ebe rɛ ghala ukpon nɔ sɔle bhi obɔ yie. ²⁷Agogo ea e rɛ khanlenmuoran. Ama na mu ole bhibuku hɔmɔ da yole "On a onojie nosi Eni Jew" ²⁸Ai yɛ khanmuoran iziga eva, ukokpa bhi bɔ bi era, ɔnɔkele obɔ agobɔ. ²⁹Ene menɛ bhi ebe nɛdɛdɛ bha moi Imaki. ³⁰A mui ɛmɔn nɔ si osanobulua sɛ nɔ yi ole, Ai kale ba ene bha rɛkhan uhi. ³¹Ipaleti da gbɔkie wani ɛlɛ yi ole bi ibha kibhovnivmen khi Ojie no si eni Ijew yie ³²Eda gbɔkie re soo "khanlemuoran" ³³Eni ijie ohɛn da ye deba elekha ru unu gbɔle, egbenbe da yɛ deba ele, yɔle "Q hini eria ebhebhe, okpakino ɔ sabɔ himi egbɔ" ³⁴Ji Ikristi, oji izurɛ ruɛn re nia bhi uki krosi, Iman kha daghe ona, man ki rɛbhɔ. ³⁵Bhi uria ogogo nɔ zi ekhan. ojiohi da degue ɔtɔ agbon rebhe rɛ dɔ si urie agogo nɔ zi sili. ³⁶Bhi uria agogo nɔ zi sili, Ijesu da rie so bhi ukpuru nɔ kakale, "Eloi Eloi lama sabachthani?" no ki "Abami, abami, bi uwɛ ki dafi mɛ e hoa"? ³⁷eso bhi ene mudia bhe ni, hi ɛbo tale, eda yole "Bha ghe ɔ ti ɛlaija". ³⁸Otuokpa bhi ɛwɛle da ne, mu ukpokpɔ deɔlɔ bhi onyon nɔkhekhele, o da mu nalen muɔ oni okpia da yole, 'bha ji man fɛ ghe si eiaila sabɔ muɔ ruɛn re' ³⁹Bhi onɛ oni ɛghena, Ijesu da rie so bhi ukpuru nɔ kakale ɔ da yiu. ⁴⁰Oni ukpon nɔ ri bhi uwa oga nɔ si osenobulua da vaa yi eva da bhi okokhu rɛ si ɔtɔ. ⁴¹Bhi ɛghe ni oni ɔwanlen si eni eyiokulo no mudia khaghe Ijesu ki re mien uwedɛ nɔ rɛ yiu ɔda yole "Emuoanta, ɔmɔ nɔ si osenobulua ɔle ɔni okpia na khin" ⁴²Ikhua eso da ni gbangbe kha ghi ele. Bhi ɛwɛ eni ikhuo na da kha yi Imeli Imadali, Imeli (Ini Ijemisi nɔ kotɔ bi Ijɔsɛsi) oni okpia nɔ ti ole Ijɔsesibbhi ena ɔle khin Ijɔsefu bhi Imaki uhumulen ehan ovi olen ea (IMaki 6:3) Oni eneli, ijɔsefu oriɔ hibru tiɔle, Ijɔsesi ole eni Giriki tirole deba Isalome. ⁴³Bhi ɛghe no re kha ri bhi Igalili, erekhanlen khacbi ɛlo ghi ole. Imali bi eni Ikhuo nekɛle yɛ rekhanlan dio bhi Ijerusalem. ⁴⁴Osi emuan ki re re, ramude ukpedi Imuegbe nɔn, ɔni da kha yi atiole akhiɔ khi aisabati, ⁴⁵Ijɔsefu naibArmatia da vae bhi eni. Okpiavna muekpena bhi ɛwɛ ene ewanle, nɔ mudia kha khe, eguale nɔ si osenobulua. Oda ri izebhuɔ bu Ipaleti rɛ yio nɔ ji olemu egbe no si Ijesu. ⁴⁶Qda han Ipaleti ɛlolo kh Ijesu jie yiu fo, eni oda dati ɔnɔ kalo ni eni eyiokulo, nɔlen si Ijesu yiulu. ⁴⁷Ipaletivki hon bhi unubnɔ sibɔnɔ kalo ni ene yiokulo khi Ijesu yiulu, oda yi Ijɔsefu nɔ mu. ⁴⁸Ukpo olimi ni Ijɔsefu

dẹ bhi otọ, ọ ki muan sọtọ bhi uki krsi oda ri oni ukpon gbanọ, muolon bhi ẹkẹ idi na yian bhi ẹkẹ udo. Ọ ki muolen bhi idi fo oda wẹni udo re gue ode no si oni idi. ⁴⁷Imali imadalin bi Imaliini Ijosesi ei daghe ejia da ri jesu tọ.

16 ¹Ẹdẹ uzana ki gbera, Imeli madalin, meli ni inin Ijesisibi Isalome damun ebhi re ne re shin eku egbe si Ijesu. ẹbhi re ne reshi eku egbe si Ijesu. ²Ọsewewẹ ọkpaedẹ ni ihenhen bhi uzan, eleda khin egbidin nada ria Ijesu tọ bhovuẹbhenlen re. ³Eda tama egbele khọ da ne wẹnẹ udo si bhi unu onidin re? ⁴E ki khuẹlo okhun, e da daghe a wene ọnudo si bhọnidin re, onudo oi mama kponọ. ⁵Ela da na bhọni idin dọ kere usen ọbhokhan nọ yukpon fua dotua bhebera, ofen da muele. ⁶Ọ da yele 'Bha he nẹ ofen. Bhaguni Ijesu ni Inazarini na khan bhoran. Okpanọ bhindin ọ iyẹ ribhena. Ghe eja da rẹ rọtọ. ⁷Bha ha khian, tama eni edibo bi Ipita, Ọ kalo nele Ọ khin Igalili. Enin bha da minọnlenvbe jọle rẹ tama bha. ⁸Ele da runẹ dagba re bi uguomi ohan ẹlolo. E bha nọria soso talo ramude ofen. ⁹Ọsewewẹ ẹdẹ nọ hẹnhen bhuzana, ọ ki kpanọ bhidin re, Ọ dakaregbeman Imeli madalin, okhuo no da bhegbọle khu ẹlimin ihilọn ne bhakhia kua. ¹⁰Ọdado tama ene ka nọ dia bheje da ha viẹ ha kiẹ oya. ¹¹Eda hon wẹ ọ ribhagbọn ghe ọleminọlen, ele bhare bhọ. ¹²Aki lu fo Ọ da dọ fiegbe wẹrẹ reman itun eva bhẹwẹ ele ne khin igule. ¹³E da dọ taman edibo nekele, e bha ¹⁴Ijesu ọki zebue Ọ da dọ regbe man ugbole bhe eje da shikoko, Ọ da vabhiẹn ele ne bha da daha mọn urẹbho bi izeze bhuđu, ramude ele bha rẹ bhọtaene minọlen ghe olekpanọ bhi idin re. ¹⁵Ọ da taman ele, bhana bhotọ agbọn rebhe ha ruhomujiesi Osenobulua ha wewe khian. ¹⁶Ọnọn rebhọ nọ min amẹn ọki ni, ọnọ bha rẹbhọ ọki khianagberanlen. ¹⁷Ọnama naki rẹkhan ene rẹbhọ; bhe elinlin mẹ eki hakhu elimin nebhakhia dagbare Eki ha zẹbholo Ọgbọn. ¹⁸E ki robọ mu ẹnyẹn, e da mu ebe gboria wọn oi da kuanele. E ki robọ nyan ọnọ khomọn egbe ki dan ele. ¹⁹Ebeamẹn ki nime talọ fo, a da munọlẹn ha khin eguaqese ọ da dotua bhobera si Osenobulua. ²⁰Eni edibo da ha ri ọnuhumujie wewe khian bhije rebhe, Ebealen daha nele wena da ha mu ọta sele sẹ bi iyama.